

DISPUTATIO JURIDICA

1497. 11. a

De

240

SUCCESSIONE

6

TESTAMENTARIA IN FEU-

29

DIS, REBUS EXPEDITORIIS
ET GERADA.

1634

Quam

AUSPICE CHRISTO

ET

Approbante Magnifico & Amplissimo ad Albim
Academiã Jctorum Ordine
Sub Patrocinio

VIRI

Amplissimi, Consulissimi, Excellentissimi Clarissimi

DN. HENNINGI Großen / J. U. D.

Profefs. Publici, Curia Electoralis & Facultatis Juridicæ,
nec non judicii Provincialis per inferiorem Lusatiam Affessoris,

Illustriſſimarq; Viduæ Elect. Saxon. in Lichtenburg &c. Conſi-
liarii gravissimi, Præceptoris & promotoris sui omni
debitæ reverentiæ & observantiæ cultu
ætatem colendi.

Publica censura submittit.

JACOB Bnrub HALLENSIS SAXO.

Ad diem 13. Aprilis

In Acroaterio Jctorum horis antemeridianis

VVITTEBERGÆ,

Typis JOBI WILHELMI FINGELII,
ANNO M DC XXXIX.

Wittenberg 1634

DISPUTATIO JURIDICA

DE ACTIONE

IN REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

DE REBUS

CUM DEO

De

SUCCESSIONE FEUDI TESTAMENTARIA,

THESIS I.

 Mnis successio est vel ex provi-
sione hominis, vel legis, sive a-
lia est testamentaria, alia legiti-
ma (a) illa hanc præcedit atq; excludit.
(b) Et licet in jure Feudali regulariter lo-
cum non habeat (c) nihilominus ta-
men de eâ ipsâ sepositâ legitimâ in se-
quentibus paucis agendum erit.

(a) §. *fin. Inst. per quas person. cuiq; acquir. l. 1. §. l. 3.*
ff. de petit. hered. Wesenb. de Feud. c. 6. n. 5. Bocer. part. 2.
claf. 5. disp. 18. tbes. 3. Obracht tr. Feud. lib. 2. c. 12. n. 2. Arum.
disp. Feud. 6. tbes. 2. Arnold. de Reyer disp. 3. tbes. 29.

(b) *l. 39. ff. de acquir. hered. l. 89. ff. de R. I.*

(c) *c. unic. 1. F. 8. c. unic. §. donare. 2. F. 9. c. Imperialem.*
2. F. 55. Jul. Clar. receptar. sentent. lib. 4. §. feudum. quest. 4.
n. 1. Wesenb. de Feud. c. 6. n. 6. Schneiderwin. in epitom. feu-
dor. part. 6. c. 2. Borchoft de feud. c. 7. rubr. de successione & c.
n. 3. Schrad. de Feud. part. 7. c. 2. n. 1. Rosenthal. in synops.
feud. c. 7. concl. 2. n. 1. Mozzius de Feud. rub. de natur. feud.
n. 78. Obrecht. d. l. n. 4. Vult. lib. 1. feud. c. 9. n. 69. & seq.
Schultz in Synops. feud. c. 8. n. 11. Et ita quotidie etiam pro-
nunciatur attestante Ambros. Schürer in tract. de heredit. que
ab intest. defer. sit. 3. vers. in usibus feudorum. Et hæc regula
adeo locum habet ut primò nihil de feudo ad animæ etiam
salutem

*Ampliatio-
nes Regula.*

I.

A 2

salutem

salutem vasallus legare possit. *d. c. unic. §. donare. r. F. 9.*
Rofentb. d. l. n. 7. Ifern. in c. 1. 2. F. 45. n. 7. Afflict. in d. c. Im-
perialem. n. 31. Vult. c. 9. n. 71. ubi asserunt, quod vasallus
ne unam quidem candelam possit relinquere de feudo.

2. Quod ipsum etiam secundò valet de qualibet alià pià cau-
sa. *Schöner lib. 1. disp. feud. 6. thes. 22. lit. a. Gothofr. Antiq.*
disp. feud. 5. thes. 8. lit. a. Nec obstat, quod aliàs magnus
sic favor testamentorum, & multiplex privilegium piæ cau-
sæ *§. ult. Inst. de obl. que q. ex contr. nasc. §. 26. Inst. de*
act. Textus enim in *d. §. donare. 2. F. 9. & 2. F. 55.* satis clare
& generaliter loquuntur. Ideoq; etiam ipsa pià causa
hunc favorem sibi dependi deirectat, textus est notabilis
in c. unic. vers. sed diversum. 1. F. 13. Non enim cupit enim
alterius jacturà locupletari contra *l. 206. ff. de R. I. c. 11. in*
fin. 12. quest. 2. Hoc tamen non odio piæ causa, sed natu-
rà ipsius feudi, quod est inalienabile, receptum est. *Schm-*
der. part. 7. c. 2. n. 4. Mozzius de natur. feud. n. 79. Schöner
lib. 1. disp. feud. 6. thes. 22. lit. a. Gothofr. Antomi d. thes. 3.
3. *lit. a.* Tertiò hæc regula extenditur ut ne pater, qui aliàs
semper optimum capere consilium pro liberis suis dicitur,
l. 22. §. fin. ff. ad leg. Jul. de adulter. de feudo antiquo ex pa-
tè & providentià inter liberos disponere. & uni plus, alteri
minus relinquere vel etiam totum prælegare possit. *Rof-*
sentbal. c. 7. concl. 8. & concl. 16. Jul. Clarus recepe. sentent.
quest. 40. n. 5. & 6. Vult. c. 9. n. 79. Bertrand. cons. 138. vol. 2.
Socin. Jun. conf. 72. n. 40. vol. 1. & conf. 160. n. 44. vol. 2. Ex
providentià enim legis constitutum est, ut omnes filii in
feudis æqualiter succedere debeant *c. unic. §. & quia. 1. F. 1.*
Mozzius de Feud. c. 6. n. 80. Reusner. disp. feud. 6. thes. 34.
4. *Moller. lib. 1. semestr. c. 11. n. 3. & 4.* Quartò hæc regula
ampliatur, ne pater feudum filiabus pro dote in testamen-
to neq; tacite neq; expressè obligare possit. *c. unic. §. dona-*
re. 2. F. 9. Jacob. de S. Georg. verb. & cum pacto el. 3. n. 17.
col. pen. Schön. d. disp. thes. 22. lit. b. Schmder. d. l. n. 10. Vult.
5. *d. l. n. 57.* Hodie tamen ex æquitate introductum est, nul-

lo approbante juris feudalis textu, ut forma, si forte va-
-sallo alia bona hereditaria non sunt, ex quibus congruen-
-ter dotari possit, tum ex feudo dos ipsi constitui debet, non
-solum à fratre agnato & eo ad quem feudum devolvitur,
-sed ipse dominus etiam si feudum ei aperiatur secundum
-conditionem & dignitatem personæ, nec non pro quanti-
-tate patrimonii, ad quod feudum se extendit, cum dotare
-tenetur, de quâ consuetudine attestatur *Hartm. Pistor. lib. 2.*
quæst. 6. n. 67. & quæst. 77. n. 1. & seq. Matth. Coler. part. 1.
decis. 28. n. 4. Andr. Raucbb part. 1. quæst. 38. n. 1. & seq.
Daniel. Moller. in commentar. ad Const. Saxon. part. 2. c. 46.
n. 13. Reinb. in addit. ibidem lit. b & c. Arque ita attestante
Schulzio in Synops. feud. c. 8. n. 78. tam Lipsenses quàm
-Wittebergenses consuluerunt & responderunt. Hic anne-
-cienda venit quaestio: Quanta dos filiabus ex feudo de-
-beatur? Quidam existimant dotis æstimationem secun-
-dum computationem legitimæ instituendam atq; mino-
-rem legitimâ esse non posse. *Matth. de Afflic. decis. 76. n. 1.*
& seq. Francisc. Bursat. lib. 2. concl. 132. n. 1. & seq. Quidam
-verò putant, quod ex feudo tria millia florenorum va-
-lente, quadringenta dotis nomine persolvenda sint *Matth.*
Coler. part. 1. decis. 213. n. 3. Nonnulli deniq; opinantur,
-quod ex feudis, quantumvis opulentis, ratò ultra mille flo-
-renos in dotem dari soleant, idq; apud Saxones longissi-
-mo usu inolevisse tradit *Hartm. Pistor. lib. 2. quæst. 37. n. 18.*
-quem sequitur *Petr. Heig. part. 1. quæst. 25. n. 67.* Alii aliter
-sentiant. Nos eum *Schulzio in Synops. feud. c. 8. n. 79.* cum
-moribus vel consuetudinibus feudalibus quantitas dotis
-definita non sit, arbitrio & moderationi domini feudi
-committendam esse statuimus. Domini enim interest, ne
-feuda dotibus, vel aliâ ratione nimium onerentur *Hartm.*
Pistor. d. l. n. 19. ubi in hanc sententiam sæpius responsum
-fuisse attestatur *Daniel Moller. in commentar. ad Const.*
Saxon. part. 2. Const. 46. n. 13. Quinto etiam alimenta ex
-feudo in testamento constitui non possunt, si is, cui legata
-sunt,

Q

f

A 3

fiat, alia bona habeat, aut aliundè se exhibere possit. *Ric-
 cersb. part. feud. lib. 1. c. 14. q. 32. Borcb. de feud. rubr. de suc-
 cess. & c. n. 74. Zabel. Exercit. feud. 6. thes. 2. lit. b. Schultz.
 d. l. n. 78.* Hinc non inconcinne quaeritur: An etiam
 fœminis amplam geradam habentibus dos & alimenta à
 parente in testamento ex feudo relinqui possint? Affir-
 mant quidam simpliciter. Nos verò, rejectâ eorum opinio-
 ne, statuimus, parentem tum demum posse in testamento
 filiabus dorem & alimenta, ubi deficiunt alia bona & fa-
 cultates, undè alimenta & dos sumi possit, relinquere
*Hartm. Pift. part. post. feud. q. 37. n. 1. Rauchbar. part. 1. quest.
 38. n. 1. Daniel Moller. in commentar. ad Const. Elector. 46. 47.
 48. 49. 50. n. 13.* Geradam autem contineri sub facultati-
 bus, nemo negabit. Cum indubitati juris sit eam etiam
 computari posse in legitimam, *Const. 1. 1. part. 3. ibiq. Moller.
 Arum. lib. 2. decis. 8. Faehs. differ. jur. civil. & Saxon. 21.* Jam
 autem omne id quod computatur in legitimam illud etiã
 doti & alimentis computandum est. *Claud. de Barand. tr.
 de legitimis. 3. n. 3.* Sextò hæc conclusio ampliatur ne quis
 futuros fructus in testamento possit alicui relinquere. Per
 jura vulgata, quæ volût, accessoria sequi naturam sui prin-
 cipalis *l. 35. §. 1. ff. de rei vindic. ac. & principale trahere ad se
 accessorium, ut suo jure regatur l. 44. ff. de religiof. & sumpt.
 funer.* Quia igitur de ipso feudo in præjudicium alterius li-
 citum non est in testamento disponere, ideoq; etiam de
 futuris fructibus hoc ipsum haud erit licitum. Septimò
 hæc regula quoq; locum habet in usufructu, qui etiam non
 potest relinqui, Est enim species alienationis *l. fn. C. de reb.
 alien. non alien.* quæ in jure feudali prohibita est *c. Imperia-
 lem. 2. F. 55.* præsertim cum domini & agnatorum conditio
 deterior redditur. *c. univ. §. contrario. 2. F. 8.* Octavò hæc re-
 gula extèditur ne famis causâ possit relinqui, propter regu-
 lâ generalè *d. c. Imperiali. 2. F. 55. c. Imperialia. 2. F. 52. Gotthofr.
 in not. ad c. univ. in pr. 2. F. 9.* Nonò non valebit talis dispo-
 sitio, licet Princeps vel dominus feudi tale testamentû suû
 autho.

autoritate confirmet. 2. F. 39. Princeps enim non potest
agnatis & simultaneè investitis jus quæsitum auferre. l. 43.
pr. ff. de vulg. & pupill. subst. Vult. d. c. n. 83. Rosenthal. c. 7.
concl. 7. Mozzius de natur. feud. n. 85. Landensis. in d. §. dona-
re. Arum. disp. feud. 6. t. bes. 7. Serzer. disp. feud. 7. th. 2. lit. e.
Decimò neq; æstimatio, si Vasallus de feudo illicitè te-
status fuerit debetur. Legatum enim illius rei cujus com-
mercium legatarius non habet, adeò est nullum, ne æsti-
matio ejus debeat. l. 39. §. fin. de leg. 1. §. 4. Inst. de legat.
Feudum verò commercio exemptum esse constat ex c.
unic. §. donare. 2. F. 9. c. unic. 2. F. 52. c. unic. 2. F. 55. Undè re-
cè colligitur feudi etiam legati & in testamento relicti
æstimationem non deberi Jul. Clar. receptar. sentiar. lib. 4.
§. feudum quæst. 40. n. 4. Mozz. de feud. rubr. de natural. feu-
dor. n. 79. Obrecht. de feud. lib. 2. c. 2. n. 5. Leopold. Hackelmann
in addit. ad Schneidewin part. 6. c. 2. lit. a. vers. alioquin.
Quod si tamen apertè de voluntate testatoris disponen-
tis, ut ei cui feudum reliquit, æstimatio præsteretur, constat
tunc legatario feudi æstimatio, non quidem à successore
feudi, quem testator ratione feudi gravare non potuit, sed
à successore honorum allodialium præstanda est. arg. l.
112. in pr. junct. gloss. de legat. 1. l. 114. §. 5. ff. eodem. Schra-
der de feud. part. 7. cap. 2. n. 9. Schultz in Synops. feud. d. c. 8.
n. 25. Obrecht. lib. 2. c. 12. n. 5. Ratio autem quare Vasallus
de feudo testari prohibeatur hæc à FF. redditur, quod
feudi alienatio constitutionibus Imp. Friderici & Lotha-
rii prohibita sit. c. unic. 2. F. 52. c. unic. 2. F. 55. Per disposi-
tionem autem & ordinationem testamentariam res super
quâ disponitur alienatur l. 16. ff. de testam. milit. l. 1. §. 1. ff. si
quid in fraud. patron. Deindè quia hæc dispositio fieret
in præjudicium domini ratione proprietatis & simulta-
neè investitorum, quibus jus quæsitum ex investiturâ
primi acquirentis non est auferendum. Vult. d. feud. lib. 1.
a. 9. n. 73. Arum. disp. feud. 6. t. bes. 3. Domino verò invito al-
terius sanguinis arg. c. unic. §. adoptivus 2. f. 26. aut poten-
tior

10.

11

Ratio quare
Vasallus de
feudo testa-
ri probi-
beat.

tior vafallus non est obtrudendus. *Schneidew. d. epitom. feud. part. 6. n. 3.* Cui accedit quod de illis demum testari fit permiffum, quæ ad heredem non aliundè, quàm ex testatoris adeoq; ex testamenti beneficio per veniunt *l. 22. ff. de adopt. l. 55. ff. ad Scrum Trebell.* Feudum autem non ex beneficio ultimi defuncti sed primi acquirentis obvenit *Vult. lib. 1. feud. c. 9. n. 73. Schul. d. c. 8. n. 12. Schneidew. in Epit. feud. part. 6. n. 4.* Deindè feuda exemplo usufructus ad vitam vafalli concessa sunt, de Usufructu autem non licitum est testari *l. 3. §. 3. ff. quib. mod. usufr. vel usus amitt. §. pen. Inst. de usufr.* quia morte expirat. *Vult. d. l. n. 73.* Hoc loco autem non inconvenienter quæritur. Utrum vafalli testamentum, quod de bonis feudilibus & allodialibus simul disponit, etiam que ad bona allodialia invalidum fit? Et quamvis de jure communi nemo pro parte testatus & pro parte intestatus decedere possit *l. 7. ff. de R. L.* Attamen cum secundum *Dd.* attestante *Schultzio in Synops. Feud. c. 8. n. 13.* hoc tantùm procedat in bonis, quæ eiusdem naturæ sunt, verius est, quod testamentum in totum non corruat, sed quo ad allodialia nihilominus subsistat. Et ita Scabini Lipsenses & Facultas juridicâ hic sapissime responderunt, teste *Schultzio d. l.*

T H E S I S I I.

*Descriptio
Dispositio-
nis feudi
Testam.*

His ita præmissis Dispositionem nostram definimus quod nihil aliud sit quàm de feudo (a) mortis causa (b) ex testamento (c) ritè confectio (d) de futura successione ordinatio (e)

(a) Non tamen Feudi Guardix, Castaldix, Soldatæ aut istius quod morre dantis vel accipientis finitur *c. unic. 2. Fao. Duar. de Feud. c. 9. n. 13. Rittershus. de feud. c. 12. q. 1. Sedistius de quo in sequentibus agitur thesibus.*

(b) Alia

(b) Alia enim est inter vivos ordinatio, quæ feudum vel investiturâ c. obertus, 2. F. 1. C. si autem, pr. 1. F. 4. c. si de feudo §. si facta 2. F. 26. Bocer, clas. 5. disp. 16 a bes. 6. & 7. Borchold, de feud. c. 7. per rot. vel successione legitimâ d. c. unic. 2. F. 1. c. unic. 2. F. 11. Schneidew. part. 6. c. 2. n. 1. & seq. Schmid, de feud. part. 7. c. 5. n. 1. vel præscriptione acquiritur. c. unic. §. si quis per triginta 2. F. 26 Bocer, d. clas. 5. disp. 17. thes. 3. lit. b. Wessend, d. c. 6. n. 3. Borchold, de feud. c. 7. per rot.

(c) Quod ad differentiam legitimæ successions adicitur, quæ etiam mortis causâ acquiritur, c. unic. pr. 2. F. 11. Hoc loco verò notandum est olim in feudis nullam planè fuisse successione. Feuda enim erant beneficia quædam personalia, quæ precariò concedebantur proinde etiam pro concedentis libitu revocabantur c. unic. §. & quia 1. F. 1. Cum autem desierint esse precarium vasallis jure in feudo constituto, successio inducta est, quæ quidem pro modo juris à principio terminis valde angustis conclusa fuit, donec jure priori mutato in infinitum excrevit c. unic. §. & quia 1. F. 1. Myns. Cent. 2. Observ. 95.

(d) Confititur autem ritè, si solennitates & requisita à Jure Civili præscripta observantur l. 1. & l. 4. ff. qui test. fac. poss. l. 1. ff. de petit. hered. l. 1. ff. de injust. rupt. & irrit. fact. testam. Hic autem emergens & onaninò huc pertinens quæstio ventilanda venit. An facultate concessâ vasallo disponendi in ultimâ voluntate de feudo pro arbitrio, solennitates quoq; testamentorum remissa intelligantur? Nos illud ipsum per l. 36. c. de inoff. testam. negamus. Menoch de arbit. jud. lib. 1. c. 7. n. 39. Moller lib. 2. semestr. c. 10. Dauth, de testam. n. 113. Ubi plures idem sentientes allegat.

(e) Dispositio enim testamentaria est, authore Ulpiano l. 1. ff. qui testam. fac. poss. Voluntatis nostræ justa sententia, de eo quod quis post mortem suam fieri velit. Ubi meritò post mortem adjicitur, vivo enim adhuc testatore nihil ex testamento debetur, cum in vitâ usq; ad extremum spiritum possit revocari l. 1. C. de S. S. Eccles.

B proindè

proinde post mortem demum aditâ hereditate vires ac-
cipit. l. 181. ff. de R. I. l. 1. §. 5. C. de caduc. toll.

T H E S I S III.

Divisio hu-
jus nostræ
Dispositio-
nis.

Absolutâ descriptione ad divisionem
progredimur. (a) Est autem hæc nostra
testamentaria Dispositio, vel Domini
vel Vasalli, Domini est, vel de feudo ad-
huc constituendo (b) vel de feudo jam
constituto, de feudo jam constituto ite-
rum est vel de usufructu (c) vel de pro-
prietate, quæ vel Extraneis (d) vel pro-
ximis agnatis relinquitur. (e)

(a) Ea enim animum legentis incitat, mentem intelli-
gentis præparat, & memoriâ artificiosè informat, ut in-
quit *Gloss. in S. i. §. 4. in verb. partiri in præm. Inst.*

De domini
testamen-
taria ordi-
natione.

(b) de quo in ultimo elogio disponere potest, omnes
enim feudum dare & constituere possunt, qui liberam bo-
norum suorum administrationem habent. c. unic. in pr. 2.
E. 3. arg. l. 21. C. Mandati Schr. in tr. feud. p. 4. c. 2. n. 57. Mozz.
de feud. rubr. de his qui feud. dar. poss. n. 1. Rosenthal. de feud.
c. 3. concl. 2. n. 1. Vult. l. 1. F. c. 3. Schneidew. in Epir. feud. p. 3.
n. 3. & 50. Obrecht. in tr. feud. lib. 2. c. 1. n. 8. Et quamquam hi
textus omnes loquuntur de eo casu quando quis inter vi-
vos feudum constituere vult, Non tamen cum *Hottomanno in
disp. feud. c. 34.* quem sequitur *Rittersbusius in suis partit.
feud. lib. 1. c. 19. quæst. ult.* feudum testamento constitui posse
negandum censemus. Quia usufructus in testamento
constitui potest §. 1. *Inst. de usufr.* Feudum autem est quidâ
usufructus c. unic. in fm. 2. F. 23. Deinde unusquisq; inter
vivos feudum potest constituere, multo magis ergo in ul-
timis

timis voluntatibus, aliàs enim plus tribueretur actibus inter vivos, quàm ultimis voluntatibus *contra t. 1. Inst. & C. de leg. Fus. Can. roll. Virgilius Pingitzerus de feud. quest. 6. de his qui feud. accip. post.* Proindè etiam valet argumentum à contractibus ad ultimas voluntates affirmativè. Favorabilior enim est interpretatio ultimarum voluntatem quàm contractuum. *l. 12. ff. de R. I. Everb. in Top. à loc. à contr. ad ultim. voluntat.*

(c) De quo propter jus, quod vasallo antea constitutum est disponere nequit. Dominus enim & vasallus pari jure censentur *c. 1. in fin. l. F. 6. c. unic. §. In quibus 2. F. 3. Vult. lib. 1. c. 10. n. 37.* proindè cum Vasallo negata sit potestas disponendi de proprietate domini, Ideoq; meritò etiam domino potestas de usufructu disponendi negatur.

(d) Quæ non valet. Interest enim Vasalli, ne ipsi invito alius dominus obrudatur. *Vult. lib. 1. c. 9. n. 84.* Hinc quæritur an dominus saltem servitia alteri cedere possit? Neg.

(e) His potest relinquere nec in hoc passu præjudicium sit vasallis, quia aliàs ab intestato successuri fuerunt. Sic quoq; vasallus de feudo potest testari si eum, ut ex sequentibus patebit, instituit heredem qui aliàs ab intestato successurus erat. *Vult. lib. 1. feud. c. 9. n. 81. & n. 84. Grædà disp. feud. 7. tbes. 1. lit. c.* Ex quibus emanavit quæstio illa. An Dominus possit uni ex heredibus suis in testamento vasallum assignare. Quod affirmamus, quia per talem assignationem non fit deterior conditio vasalli, sed multò magis melior. Vasalli enim interest, ut unum saltem habeat dominum. *Ardizon de feud. c. 37.* Et tantum de dispositione testamentariâ domini.

*De Vasalli
dispositio-
ne testam.*

THESES IV.

Vasalli autem testamentaria dispositio est vel de ipso feudo, vel de re aliqua feudum quàm proximè accedente, de feudo ipso valet testamentaria dispositio modò accedat consensus, qui est vel Legis, vel Hominis, Legis consensus est, vel juris communis Feudalis, vel juris alicujus loci specialis, Hominis respicit vel dominum feudi, vel agnatos & simultaneè investitos, & est duplex Expressus, vel tacitus, Expressus est vel ab initio, vel ex postfacto per ratihibitionem interponitur, uterq; autem est vel generalis, vel specialis, & impetratur vel per pactum vel per nudum consensum, de quibus singulis in subsequentibus in specie agendum erit.

THESES V.

Consentit autem jus commune Feudale in dispositionem vasalli si feudum cadat sub licitam alienationem (a) vel si absolutè hereditarium (b).

(a) QUAR-

(a) Quandoenque enim alienatio, tunc etiam heredis institutio permittitur l. 8. §. 2. *C. de secund. nupt.* Alienatio enim est omnis actus per quem transfertur dominium. *Schöner. lib. 1. disp. feud. 6. thes. 28. lit. a.*

(b) *c. unic. §. feudum. 2. F. 26. c. unic. 2. F. 48. Jul. Clar. receptor. senent. lib. 4. §. feudum. quasi. 40. n. 20. Schrader. de Feud. part. 7. c. 2. n. 44. Curtius in tract. feud. part. 4. n. 132. Mozz. de feud. rubr. de naturalib. feud. n. 38. Vult. 1. F. 9. n. 74. Schneidew. in epis. feud. p. 6. c. 1. n. 16. Obrecht in tr. feud. lib. 2. c. 12. n. 12.* Ratio est quia tale feudum jure hereditario æstimatur, & habetur ut res allodialis, seu patrimonialis & hereditaria. Hæc conclusio autem extenditur ut pater non modò uni filiorum, sed & cuilibet alii extraneo in investiturâ non vocato instar aliarum rerum hereditariarum, interveniente tamen Domini consensu ejusmodi feudum relinquere possit *Schrad. d. l. Andr. Gail. lib. 2. obs. 154. n. 11. & seq. Schultz. in Synops. feud. c. 8. n. 17.* Fallit tamen in foeminis *c. unic. §. filia. 1. f. 8. c. unic. 2. F. 48.* Feudum enim licet in uno atq; altero naturam mutet, in reliquis tamen retinet *Rol. à Vall. conf. 79. in fin. vol. 3. Decius conf. 193. n. 5. Breunning disp. feud. 3. thes. 23. lit. a & b.* Fallit deinde in istis personis quæ aliâs successionis feudi sunt incapaces, ut Clerici, licet primæ consuetudinis, seu intra probationis annum constituti sint. Item Prælatis, Cardinales, Abbates, Episcopi, *c. unic. §. ex hoc illud. 2. F. 30. c. unic. §. qui Clericus. 2. F. 26. c. unic. vers. sed judicatum. 2. F. 21. c. mutus. 2. F. 36.* Ad hanc classem quoq; referuntur milites Hierosolymitani seu cruciferi. Nam & hæ personæ sunt religiosæ, Deoq; dicatæ & certo ordini ac religioni mancipatæ *c. 8. de devimis*, ac proindè nec domino servire, nec juramentum fidelitatis secundum formam in *c. 5. 6. 7. F. 2.* traditam observare possunt *Rocer. in tr. de jur. succed. in feud. c. 3. q. 16. Menoch lib. 2. arbitr. jud. 99. cas. 231. n. 5. Fach. lib. 7. contror. c. 35. & 36.* Si tamen consuetudo in contrarium extat, eam omninò admittimus cum *Vuli. d. c. 9. n. 67.*

Ampliatio

Fallit &

2-

B 3

Clariss.

- Hartm. Pistor. lib. 2. q. 33. n. 23. Niel. disp. feud. 5. thes. 5. lit. a.*
3. (3.) Nec illis potest feudum relinqui qui infirmitate vel animi vel corporis laborant, ut sunt mente capti, furiosi, surdi, müti, cæci &c. *c. unic. 2. F. 36. c. unic. §. müens. 1. F. 6. Vult. d. c. 9. n. 64. Duaren. de feud. c. 9. n. 15. Thomas de Marin. tract. de gen. & qual. feud. t. 2. n. 234.* cum hisce bene concordat *Jus Saxon. lib. 1. Landr. artic. 4.* Wirdt ein Kind geböhren / Stumm / Sinn / Wislos / oder Blind / oder sonst unvollkômlich an seinem Leibe / das ist wohl Erbe zu Landr. aber nicht zu Lehn. *Quod si tamen feudum fuerit magnum, hoc est fructuosum, tantum illis relinquendum est, quo se commodè sustentare possint c. unic. §. müens. 1. F. 6.* Equitas enim svadet ut dominus beneficis sit in vassalli benemeriti heredes. Hæc autem quæ dicta sunt modò de rigore juris ita procedunt: Secus enim est si dominus ejusmodi imperfectum sponte suâ ad successionem feudi admittere velit, prout hoc ipsum in Aulâ Electoris Saxonix aliquoties fuisse observatum refert *Dan. Moller. lib. 3. semestr. c. 34.* Quartò, hæretici, banniti, aut crimine capitali condemnati ex testamento in feudo succedere non possunt. Hæretici enim nulla bona possidere possunt *l. 4. §. 1. C. de hæret. & Manich. l. 2. C. de bon. præsc.* Et feudum sine fide non est. *c. unic. §. 1. in fin. 2. F. 3.* Sed crimine publico damnati ab omnibus fide carere putantur, eo ipso, quod in rebus humanis indigni censeantur, & pro mortuis habeantur, prout huc faciunt ea quæ habet *Rosenthal. c. 3. concl. 23. n. 2. Gail. lib. 1. c. 19. n. 18. & lib. 2. c. 14. per tot. de Pac. publ.* His ita expeditis subnectenda est questio: An vassallus de feudo mixto ex pacto & providentiâ hereditario testari possit? Respondemus, De feudo ex pacto & providentiâ hereditario novo posse in præjudicium hereditum vassallum disponere *Hartm. Pisl. 2. quest. 4. n. 64. Jul. Clar. recept. sentent. lib. 4. quest. 40. n. 2. Vult. d. c. 9. n. 75. Curt. Jun. p. 4. n. 132.* Ita tamen ut Domini consensum adhibeat, aliàs testamentum nullius est momenti. *Clar. d. l.*

n. 2. & 3. In antiquo verò tantum filiis, non agnatis præjudicare potest. *Clar. d. l. n. 2.* Filii enim semper feudum mediante patre acquirunt *arg. c. unic. 2. F. 48.* Agnati verò, cum differant à filiis, *c. unic. 2. F. 45.* licet proximo præcedenti succedant, nihilominus tamen illud ipsum feudum à primo acquirente ad illos pervenit, *Vult. d. c. 9. n. 104. & n. 114.*

THESIS VI.

Consentit porrò jus Feudale in ordinationem defuncti de feudo ex pacto & providentiâ novo (a) non verò antiquo (b.)

(a) *c. unic. 2. f. 29.* Ubi dicitur quod filii nascituri pactum patris habere debeant ratum; Nec obstat quod iste textus solum de nascituris loquatur. Nam hi cum jam natis pari jure ac favore gaudent. *s. 4. Inst. de tutel.* Deinde, confirmat quoq; nostram opinionem *c. unic. s. si verò. 1. F. 13.* In quo feudi alienatio, quæ fit cum consensu Domini permittitur, nullà mentione factà filiorum. Nec infringit nostram sententiam quod ex jure Feudali, ut ex *c. unic. 1. F. 1. c. unic. in fin. 2. F. 23.* & passim adduci possit, filios per patrem acquisivisse jus quoddam. Ad quod cum *Arum. disp. feud. 6. rebes. 5.* respondemus, Illud jus tantum in spe consistere, ideoq; posse facto parentis iterum adimi, præsertim cum patens sibi primariò feudum acquisiverit, licet secundariò etiam filiis prospicere voluerit. Si pater per delictum filiis feudum adimere potest, ut patet ex *c. unic. s. si vassallus. 2. F. 26. c. unic. 1. F. 31.* multò magis per favorabilem suæ sententiæ testificationem hoc ipsi licitum erit. *Arum. disp. feud. 6. rebes. 5. Vult. d. l. n. 79.* Ubi dicit æquisimum esse, ut quod pater acquisivit, & patris contemplatione concessum est, possit ipse in præjudicium etiam alienare. *Alvar. & Prepos. in c. unic. 2. F. 55.*

Hartm.

Hartm. Pifl. lib. 2. quæst. 4. n. 23. ubi plures allegat FF. Præ-
Requisitum. dicta tamen dispositio procedit, si accedente Domini con-
sensu facta fuerit *c. unic. 2. F. 55. Jul. Clar. recepat. sentent.*
lib. 4. §. feudum quæst. 40. n. 3. & n. 6. ubi sub fine in subjicit
se ita, si casus contingeret, consulere & judicare velle.
Schrad. de feud. part. 7. c. 2. n. 19. Schneidew. in epit. feud. p. 6.
c. 1. n. 17. Rosenthal in synops. feud. c. 7. concl. 7. Mozz. de
feud. tit. de natur. feud. n. 82.

“(b) Filii enim & agnati habent in eo ex tenore primæ
investituræ jus quæsitum *c. unic. 2. F. 17. c. unic. in pr. 2. F. 39.*
quod ipsis in vitis neq; per vassallum, quia non ab ipso sed à
primo acquirente ad eos pervenit, *c. unic. 1. F. 14. c. unic. 2.*
F. 17. & quia deinde ex primâ investiturâ suo proprio jure
succedunt, *Andr. de Ifern. in c. Imperialem. §. præterea ducatu-*
eus. 2. F. 55. neq; per Principem vel Dominum feudi au-
ferri potest. *2. F. 39. vide thesm. nostr. 1. ampl. 9.* Princeps
tamen potest feudum antiquum ob utilitatem publicam u-
ni ex filiis assignare. Quia (1) melius est ut subditi per u-
num quàm plures regantur *l. 2. §. 11. ff. de Orig. jur. c. 41.*
caus. 7. q. 1. Curt. Jun. p. 4. n. 132. in pr. Præsertim cum divi-
sio non tantum familiis, quæ per hanc plerunq; si non in-
tercidant, ita tamen attenuantur ut pro dignitate statum &
conditionem suam amplius tueri non possint, vix enim
ipsis aliquid præter dignitatis titulum & nomen reli-
quum manet, id quod quotidiana experientia docet; Sed
& Imperio Romano damno quoq; est: Variatur enim ma-
tricula Imperii aut saltem pensitationes & exactiones col-
lectarum incertæ redduntur, toties mutatis rerum posses-
soribus. Facit ad hoc text. in *l. 7. ff. comm. divid.* Proinde
etiam jus primogenituræ introductum est, quod in Jure di-
vino *Gen. 25. & 27.* & canonico *c. 8. caus. 7. q. 1.* fundatum
est. *Myns. cent. 3. obs. 23. n. 11.* Hinc est quod neq; de jure
neq; de consuetudine regales dignitates dividantur. *c. Im-*
perialem. §. præterea ducatus. 2. F. 55. Et ideo etiam Divus
Imperator Carolus Quartus Electoralem dignitatem vo-
luit

Limic. n.

(1.)

luit esse individuum, uti videre est ex *Aurea Bulla*, tit. 7.
Von der Churfürsten nachkommen wegen. *Gail.*
lib. 2. obs. 143. Quia (2) accedit discordia quæ ex regnan-
tium communionem oriri solet *l. 26. ff. de servis. urb. præd.*
l. 77. §. 20. ff. de legat. 2. Gail. d. l. n. 10. Hic quaeritur: An
Primogenitus vel is, cui feudum ob causas prægnantes, in
Patris testamento relictum, teneatur ex fructibus & pro-
ventibus bonorum feudalium exclusos prospicere? Hoc li-
cet cum jure primogenitura introductum non sit, neq; pa-
ter in testamento simul injungat ei, qui ceteros fratres ex-
cludit. Nihilominus tamen statimus ipsum oportere ex
fructibus & proventibus exclusos prospicere. Equitati e-
nim naturali maxime consentaneum est, quæ, quasi lex ta-
cita liberis indistinctè parentum hereditatem addicit. *l. 7.*
in pr. ff. de bon. damnat. Porro quaeritur: An feudum hoc
ex pacto & providentiâ computetur in legitimam filio
debitam? Quod negamus, Siquidem illa saltem imputa-
tur in legitimam quæ ex propriâ patris substantiâ filiis ob-
veniunt *l. 29. in fin. l. 30. §. 2. l. 36. in pr. C. de inoff. testam.* Feu-
dum autem non à patre sed à primo acquirente ad succes-
sores pervenit. *Bocer. clas. 4. disp. 14. reb. 37. Gail. lib. 2. obs.*
154. n. 15. De feudo ex pacto & providentiâ novo secus est,
nam hoc à patre, ut supra lit. a. probatum est, habent. *Ro-*
senhal. c. 7. concl. 14. Curtius p. 4. n. 134. Hartm. Pistor.
lib. 2. q. 38. Quod locum etiam in omni hereditario
feudo habet, Tale enim feudum habetur pro parte he-
reditatis, *Sebr. p. 7. c. 5. n. 43. §. 44. Piff. d. l.* Ex præ-
dictâ quaestione emanat etiam hæc. An feudum veniat
in collationem? Resolutio hujus quaestionis pender
ex priorè, nam illud demum feudum, à filiis conferendum
est, quod in legitimam imputatur. Etenim hæc duo à
pari procedunt, ita ut quicquid imputatur in legitimam,
idem etiam sit conferendum & contra *l. pen. §. ibi Dd.*
C. de collat. Rittershus. in parit. feud. l. 1. c. 15. q. 32. Se-
quitur hinc alia quaestio. An ex hoc ipso feudo legi-
tima

(2.)

Q

Q

Q

C

tima

cima debeatur fororibus à successione per testamentum exclusis? Respondeo: Hanc ipsis non debent. Est enim legitima quarta pars debita ab intestato portionis l. 3. §. 8. ff. de inoff. testam. Hartm. Piff. d. 9. 38. n. 15. quia autem ab intestato non succedunt, legitimam nullo modo petere possunt l. 6. §. 1. ff. de inoff. test. l. 8. C. Eodem.

Limit.

Quod si tamen feudum sit ejusmodi, ut femina in eo simul cum masculis succedant, tunc ipsis legitima debetur Piffor. d. l. n. 44. An verò ex feudo novo, quod pater suâ pecuniâ comparavit, legitima filiabus debeatur? Nos, licet multa pro contrariâ opinione speciosè proferantur, dicimus, filias ex feudo pecuniâ paternâ comparato legitimam jure petere posse, non quidem ex ipsâ substantiâ feudi, neque etiam secundum veram ejus æstimationem, sed duntaxat habitâ ratione pecuniæ in emptionem feudi collocatæ Hartm. Piff. d. l. n. 63. & seqq. ubi rationes & aliorum auctoritates prolixè refert.

Hinc etiam quaeritur: An frater vel agnatus teneatur fororibus dotem & alimenta ex hoc ipso feudo constituere? Quod quidem nullo juris feudalis textu comprobatur, sed expressè contrarium in c. unic. §. donare. 2. F. 9. constituitur. Veruntamen ex æquitate interris Saxonis consuetudine introductum est, si forte vasallo alia bona allodialia non sint, ex quibus filia profatu & conditione suâ personæ dotari & alimentari possint, tum, ut in thes. 1. amp. 4. & 5. dictum, dos & alimenta, ex arbitrio domini feudi ipsis constituenda est.

Quæritur ulterius: An filius repudiatâ hereditate feudum retinere possit, an verò utrumque aut agnoscere aut repudiare necesse habeat? Posterius indistinctè affirmo per c. unic. 2. F. 45. c. unic. §. filius. 2. F. 51. Thomas de Maris. in tr. feud. tit. 1. n. 30. Curt. p. 1. q. 8. n. 9. Secus de Jure Saxonico Landr. lib. 2. art. 21. §. wird es auch frey ledig. Et s. hat auch ein Mann einen Sohn. Ex quo apparet, filium spretâ hereditate feudum retinere posse.

posse. Proinde per hunc textum quidam Practici differ-
entiam inter jus commune & Saxonicum statuunt. *Col-
lerus de is. 79.* Sed, an etiam agnatus repudiata heredi-
tate feudum retinere possit? Quod affirmamus per *d.
c. unic. 2. F. 45.* Ratio diversitatis dari potest hæc, quod
filius omne feudum acquirat, non quidem jure heredi-
tario, sed jure successionis à patre intermedio jure sangui-
nis. Proinde contra æquitatem foret, ut patrem, cujus
beneficio feudum acquirat, lædat. Interest enim memo-
riz defunctorum, ne careant successoribus §. 1. & §. 2. //
Inst. qui & quib. caus. man. non poss. Agnatus autem sem-
per primo acquirenti illud adscribit. *Arum. disp. feud. 6.
c. b. f. 5. Jacob. de Belviso ad c. unic. 2. F. 45. Hartm. Pistor.
l. 2. q. 2.* qui hanc quæstionem solidissimè tractavit. Ul-
timò quæritur: An filius & agnatus semper de ære alie-
no creditoribus respondere debeant? De filio, quod de
jure communi teneatur affirmamus per jura in præce-
dentibus allata. De jure verò Saxonico non tenetur. *Col-
ler. d. decis. n. 2.* nisi de fructibus ejus anni, quo mortuus
est vasallus *c. unic. §. bis consequenter. 2. F. 28. c. unic. 2.
F. 45.* Agnatus verò non semper tenetur, quia potest he-
reditatem repudiare & feudum retinere. *Gail. lib. 2. obs.
154. n. 4.* Ubi meminit in gravissimâ quadam causâ
ita observatum fuisse. Quapropter svadet, ut circum-
specti sint illi, qui cum hujusmodi vasallis contrahunt,
ne decipiantur: decipiuntur enim multi hac subtili-
tate juris: igitur consulant peritiores: & licet hoc du-
rum sit, propter bonam fidem & imperitiam contra-
hentium: tamen ita Lex feudalis scripta est. *c. unic.
2. F. 45. l. 12. ff. qui & à quib. man. lib. non fiunt.* De fru-
ctibus verò ejus anni, quo mortuus est vasallus æs a-
lienum solvere tenetur. *d. c. unic. 2. F. 28. c. unic. 2. //
F. 45.*

THESIS VII.

De feudo autem Franco jus Feuda-

C 2) le

le testari non permittit (a) optimè tamen vasallus de omni feudo testari potest, si eum instituit heredem, qui alias ab intestato succensusus erat. (b)

(a) Hæc enim dispositio fit in præjudicium domini, c. unic. l. F. 6. in verb. utile, & agnatorum. c. unic. pr. 2.

“ F. 39 Nec infringit nostram sententiam, quod hoc feudum sit ab oneribus & servitio liberum, nec quod specialiter non sit prohibitum. Nam licet hoc ipsum feudum in uno atque altero capite, alteratum sit, propter quod etiam improprium dicitur, nihilominus tamen in aliis capitibus non alterari, propriam suam naturam retinet, arg. c. unic. l. F. 48. Proinde quia hoc quod nempe Vasallus possit de eo testari, specialiter non est concessum, necesse est ut maneat sub regulâ communi. Arum. disp. feud. 6. thes. 8. Rosenthal. c. 2. concl. 35. n. 2. Gothofr. Anton. disp. feud. 5. thes. 8. lit. e. Gædd. in prælect. feud. c. 8. concl. 1.

(b) arg. c. 1. §. sed etiam res. l. F. 3 & Dd. communiter in c. unic. l. F. 39 Afflic. in c. unic. n. 15. l. F. 8. Mozz. de natur. Feud. n. 86. Gothofr. Anton. d. disp. thes. 8. lit. f. Curs. p. 4. n. 119.

THESIS VIII.

Nunc ad consensum Legis alicujus Specialis nobis etiam deveniendum est, Quæ duplex est, vel Statutum (a) vel Consuetudo. (b)

(a) Si ergo tale statutum adest, quod feudi dispositionem testamentariam admittit, omnino observandum est, §. 1. Inst. de I. N. G. & C. l. 9. ff. de Just. & jur. Et est duplex, aliud Provinciale, aliud Municipale. In eo autem

autem differt à consuetudine, quod vires suas expressâ
sanctione ad exemplum legis habeat. Consuetudo verò vi-
res suas gradatim & quidem tacite assumat. Nec ob-
stat; quod statutum & consuetudo in iure nostro Civili
facilissimè æquiparentur ut in *l. 25. ff. ad municipal. l. 5. §. 1.
ff. de jur. immunitat.* Hæc enim æquiparatio saltem procedit
ubi eadem est ratio in utroq; ubi verò non est eadem
ratio ibi à se invicem distinguuntur.

(6) Arg *l. 32. ff. de ll. c. 4. distinet. 12. Schneidewin. in epis.
feud. p. 6. c. 1. n. 12. Schr. de feud. p. 7. c. 2. n. 14. Rosenthal. in
synops feud. c. 7. concl. 8 n. 1. Zas. in tr. feud. p. 8. n. 63. Schultz.
in Synops. c. 8. n. 22.* Est enim optima interpret legum. *l. 37.
ff. de leg. magistra practicæ Zasius in l. 53. ff. de re judic.
& fundatrix totius juris feudalis ut patet ex rubr. jur. Feud.*
Ideoq; etiam meritò consuetudinibus feudalibus dero-
gare potest. Quicquid enim secundum tritum illud, de
genere dicitur, illud etiam de qualibet specie sub genere
illo contentâ dici potest. Sed indubitati juris est, postero-
rem legem abrogare posse priorem. *l. ult. ff. de Const.
princ.* Ergò & consuetudo posterior eam, quæ præcessit,
tollere potest, quia sub specie juris comprehenditur §. 3.
Inst. de jur. N. G. & C. quod etiam Ictus Julianus expressè
innuit *l. 32. ff. de ll.* Ubi dicit; mutari & abrogari leges ta-
cito populi consensu, per quem tacitum consensum nihil
aliud, quàm consuetudo intelligenda est. His autem gra-
vissimè obstat *l. 2. c. que sit longa consuetudo.* Ad quam Dd.
variè respondent. *Harprecht,* qui alias celebris, ad §. 9.
Inst. de I. N. G. & C. jubet Lectorem de verâ & reali solu-
tione cogitare dicens se nihil boni ad legem istam conci-
liandam in promptu habere. Nos oblata in conflictu
occasione, videbimus quid ad illam ipsam responderi pos-
sit. Interim videri potest *Franzkius in elegantissimis suis
Exercitationibus Exercitat. 1. quest. 9.* Queritur autem hoc
loco, quot actus, quot anni ad introducendam talem con-
suetudinem requirantur? Nos, cum hoc ipsum in nullo ju-
ris

ris textu exprimat. relinquitur arbitrio & discretioni
judicis. Quod, quo ad tempus introducendæ consuetudi-
nis, de Jure Saxonico, secus est. In eo enim ex reise anni
31. & dies requiruntur Landr. lib. 1. artic. 29. *Fachs diff. 12.*
Reinh. part. ult. diff. 1. Wesenb. in ff. de leg. SCris. & long.
consuetud. Nec opus est ullâ distinctione actuum. Nihil
enim interest, si illi sint judiciales siue extrajudiciales.
Generaliter namq; requiritur consensus tacitus l. 32. §. 1.
l. 35. ff. de leg. Ad ea autem quæ solo consensu inducuntur
judicis præsentia non est opus l. 28. C. de transact. præter
cum JCrus Calistratus consuetudinem separet à rebus
judicatis l. 38. ff. de leg. Donell. lib. 1. comm. c. 10. *Speckban.*
cent. 1. q. 73. n. 29. Et hoc ipsum teste *Gailio lib. 2. obs. 31. n. 8.*
in Camera Imperiali Spirensi, observatur. Porro quaeritur
an hæc consuetudo in scripturam redacta pertineat ad
jus scriptum? Quod negamus. Scriptura enim saltem
memoria, & facilioris probationis causâ & ita ex ac-
cidente fit, per quæ consuetudinis natura immutari nequit
l. 4. ff. de sign. l. ult. C. de leg. c. 3. §. fin. dist. 1. *Comman. lib. 1. Com-*
mentar. Jur. c. 10. Hinc quaeritur etiam an hæc ipsa con-
suetudo probari debeat? Nos affirmamus per c. 1. de con-
suetud. *Ernest. Corb. resp. 13. n. 74. & seq.* Nec obstat trium
illud, opinante *Ummio in process. disp. res. 33.* jura non pro-
bari sed allegari debere l. 5. ff. de probat. Nos enim non
consideramus consuetudinem in se, quia tunc secundum
allegata, juris est, sed saltem quaerimus an hic vel illic ea sit
consuetudo? quæ quaestio facti est: itemq; actus, ex quibus
inducitur consuetudo, sunt facti l. 32. §. 1. ff. de leg. facta au-
tem non præsumuntur sed probantur arg. l. 13. §. ult. ff. de
publ. in rem act. Possunt n. plerunq; etiam prudenti simos
fallere l. 2. ff. de jur. & fact. ignor. Alias certe consuetudo
non est facti sed juris §. 9. *In fl. de J. N. G. & C.* Sequitur jam
alia quaestio. Quomodo nempe hæc ipsa consuetudo
probanda sit? Nos existimamus eam probandam esse
specifice, non præsumptive, sed plenè ac sufficienter; pu-
ta r

ea actis, instrumentis itemq; reſtibus ad minimum duobus l. 2. ff. de teſtibus. Inſtrumentis nimirum in eo territorio, de cuius conſuetudine quaritur, confectis, geſtis & tractatis *Corb. veſp.* l. 3. n. 33. & n. 104 & ſeq. Aſſertione autem iudicis: itemq; Doctōris de tali conſuetudine atteſtantis conſuetudinem verē & ſimpliciter non probari verius eſt per *Corbm. d. l. n. 35. & ſeq.*

THESES IX.

Abſoluto conſenſu Legis, conſenſum hominis accedamus necesse eſt, qui eſt vel domini, vel agnatorum, vel eorum qui in primā inveſtiturā comprehenſi ſunt, quo interveniēte dubium nullum eſt, quin valeat diſpoſitio (a).

(a) *c. unic. 2. F. 39. c. a. s. prater ea 1. F. 5. c. unic. s. Titius, 2. F. 26. c. unic. in verb. sine ipsorum permiſſione 2. F. 32. c. unic. 2. F. 55.* Quilibet enim licentiam habet his, quæ pro ſe introducta ſunt, renunciare l. 29 *C. de pact.* Præd. ſtarum autem perſonarum conſenſus in feudo antiquo ex pacto & providentiā conjunctim requiritur. Feudum enim quod cū conſenſu domini & diſſenſu heredum feudaliū in teſtamento relictum eſt, poteſt ab heredibus revocari. Solus enim conſenſus Domini hoc in caſu eſt inefficax propter ſucceſſores feudales, quos antea ſimulaneè inveſtivit *c. unic. in fin. 2. F. 23. c. unic. in pr. 2. F. 39.* quod etiam Jure Saxónico obtinet *Torgaw auſchreiben in. welcher geſtalt die agnaten vnd mit belehnten. ibi. wenn es ſchon der Lehn Herr bewilliget hetze // vnd mögē es die Lehn Erben wieder an ſich fördern. D. novo verō ex pacto & providentiā ſolius domini conſenſus ſufficit arg. c. unic. in pr. 2. F. 15. Schneidew. p. 6. n. 5.* ubi ſimul formulam adjicit his verbis. Von Gottes Gnaden

den wir Augustus &c. ibi. Was derowegen vnterthänig vnd demütiglich gebethen/dieweiln er wüßte/das Ihm solch vermächtnuß auff dem Ritterlehen außserhalb vnfers / als des Landvnd Lehensfürsten / bewilligung vnd besterigung nicht zustünde / noch kräftig sein könte / das wir solch sein Testament gnädiglich geruhen wolten zubestätigen vnd confirmiren. So haben wir demnach gedachtes N. N. sondere trewe vnd fleßige Dienste / die Er vns gethan / vnd die Bruch Ihn darzu bewegend / sambt seinen vnterthänigen fleißigen bitten gnädig angesehen. Bestettigen vnd confirmiren derowegen / auß besondern Gnaden / dasselb sein Testament vnd vermächtnuß zc. Doch Was vnd vnsern Erben an vnsern Ritterdiensten / auch männiglich an seinem Rechten vnshädlich. Zu Vorkund zc. Si vero feudum quidem novum, sed iure feudi antiqui. Nach Artz vnd Eysgenßschafft eines Rechten alten Stam Lehnguts concessum & proximi agnati simultaneè investiti fuerint so sie in die gesambte hand oder gesambte belehuung genommen/ tunc eorum quoq; requiritur consensus. Quid si duo concurrant domini quid tunc faciendum sit quaeritur? Nos putamus tutius esse, si vafallus amborum consensum adhibeat, licet aliquando etiam superioris sufficiat, quae sententia in puncto juris superior est. *Mys. cent. 5. Obs. 66. n. 3. Gl. in c. unie. §. illud quoq; 2. F. 55. Hartm. Pistor. lib. 2. Obs. 39.* Sed si dominus & proximi agnati in tale testamentum consentire reculent, an possint cogi? Nos negamus ex hac ratione quod assensus sit voluntatis non necessitatis. *Hern. in c. 1. §. quid ergò n. 6. 2. F. 8. Bursat. Conf. 127. n. 13. vol. 2.* Quando autem consensus semel adhibuerunt, tunc non possunt eum revocare. *Curt. jun. p. 4. n. 14. 1. Rosenthal. de feud. c. 9. concl. 5. lit. b.* In impetrando autem hoc ipso consensu nulla opus est sollemnitate *Vult. c. 10. n. 67.* Volunt tamen de eo per scripturam constare debere *Bald. in c. unie. in pr. 2. F. 33. Brun. conf. 38. n. 8. Bursat. Conf. 80. n. 24. vol. 1.* An autem credatur

Nota-

Notario & partibus asserentibus in testamento assensum
domini impetratum fuisse vide *Mozz. de amiss. feud.*
n. 157. qui quidem in specie de consensu in contractu ad-
hibito loquitur, sed quia à contractu ad ultimas volunta-
tes licitum est argumentari teste *Everhardo in loco à*
contr. ad ultim. voluntates: Ideoq; hic etiam ipsum al-
legare possumus. Porro huc etiam decidenda venit qua-
estio. Antestamentum, quod Archiepiscopus vel Episco-
pus in suo Archiepiscopatu vel Episcopatu confirmavit,
licet Papa ambitiose in c. 2. de prebend. & dig. in Clem. c. 2.
de feud. c. 17. caus. 9. quest. 3. omnia prædia Ecclesiastica
sua esse feuda confidenter asserat, ratum sit etiam si post-
ea Papa ratum habere recuset? Quod affirmamus. Va-
fallus enim jus perassensum Archiepiscopi & Episcopi
acquisivit, quod ipsi à Pontifice sine causâ auferendum
non est l. 11. ff. de R. I. l. 15. C. de Rei vindic. Covarr. lib. 2.
var. resol. c. 19. n. 4. Quod in reformatis nostris Archie-
piscopatibus & Episcopatibus minus habet dubii, siqui-
dem Papalis illa jurisdictio Ecclesiastica inter Pontificios
& Lutheranz religioni addictos per Pacificationem Re-
ligionis quæ facta est in comitiis Augustanis Ann. 1555.
R. A. S. Damit auch 7. suspensa est *Limneus lib. 1. c. 13.*
n. 18. de Jur. Publ. Rom. Imper. Si verò Archiepisco-
pus vel Episcopus non adhibito consensu Dnn. Capitu-
larium solum assenserit, tunc talem dispositionem non
valere putamus. c. 22. caus. 12. quest. 2. c. 2. c. 3. & c. 5.
De his, que sunt à Prel. sind. conf. Capit. Glos. in c. 2.
dist. 67. Episcopus enim nihil absq; consensu capituli de
futuris in præjudicium successoris disponere potest
Afflic. decis. 101.

THE S I S X.

Prædictus autem Consensus est vel
Expressus vel Tacitus, Expressus vel ab
initio

initio (a) vel ex post facto per ratihabitionem interponitur. (b) Uterq; iterum est vel Generalis (c) vel Specialis (d). Tacitus expressum imitatur (e).

(a) De hoc nullum est dubium, quin eo adhibito testamentum de feudo cæteris tamen paribus rectè fieri possit, Unusquisq; enim ut antea dictum, potest de jure suo tantum remittere, quantum vult *l. 29. C. de pact.*

(b) Ratihabitio enim confirmat actum invalidum. *c. unic. 2. F. 39. & retrotrahitur ac consensum initialem imitatur, confirmans ea quæ ab initio subsecuta sunt l. fin. C. ad Scitum Maced. l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor.* Deindè ubicunq; consensus non requiritur ut autoritas ibi locus est ratihabitioni. Hic autem non requiritur ut autoritas, sed quatenus spectat ad commodum ejus, qui consentit. *Wesemb. w. de auth. & conf. tut. ff. m. c. unic. 2. F. 55 n. 14. Curt. p. 4. n. 138.*

(c) Generalis est quando potestas testandi alicui indistinctè conceditur. Hinc queritur. An hoc in casu Vasallus feudum possit Ecclesia vel Reipublicæ relinquere? Neg. Magnum enim fieret præjudicium domino, cum feudum nunquam ad eum reverturum sit, siquidem ecclesia & Republica nunquam desinant esse heredes *c. unic. 1. F. 13.* nunquam enim moriuntur. Et quod semel Deo dicatum ad usus humanos non iterum transferendum est. *C. 51. de R. I. in 6to.* Proindè non præsumendum est dominum in talem alienationem consensisse, nisi fortè contrarium expressè probeatur. Porro quoq; queritur. An is cui generaliter data est licentia testandi possit etiam de parte testari? Et hoc negamus. Fundamentum nostrum in eo est, quod domini interest, ut feudum non distrahatur ac dividatur inter plures vasallos. Nam sicut vasallus non cogitur plures dominos agno-

agnoscere *c. unie. §. firmiter in fin. 2. F. 55.* Ita nec domino invito plures vasalli obrudendi sunt. Licet enim consentiat in alienationem totius feudi, non tamen videtur consensisse in alienationem partis. Huc etiam venit annectenda quaestio si dominus consentiat absq; protectione illa: Salvo jure directi domini Jedoch das es ohne an seiner lehens gerechtigkeit ohne schaden sein solle / an sibi quo ad dominium directum praerudicium faciat? Nec hoc affirmare possumus. Renunciationes enim sunt stricti juris, nec praesumuntur nisi probentur, quia nemo jactare suum praesumitur in *pr. l. 25. ff. de probat.* Praesertim cum Confirmationis natura perhibeatur addere robur confirmato, non ergo confirmatio extendenda ad non contenta in ea *Knicken de Vestitur. part. p. 1. c. 1. n. 126.* ubi plures allegat. Cui accedit quod consensus domini saltem requiratur, ut tale testamentum valeat, quantum ad ipsum jus, quod vasallus habet, qui etiam in ea intentione & mente est, ut illud tantum in suum successorem transferat. Praedicta autem licet ita se habeant, consultius tamen esse putamus si dominus modò dictam clausulam, Salvo jure directi domini, adjiciat, quod hodie plerumq; fieri solet ut patet ex translata confirmatione Electoris Augusti. thes. praeced. Deniq; notandum est, quòd quemadmodum Dominus talem dispositionem in suum, non verò agnatorum praerudicium confirmat, ita unus agnatus non possit ceteris agnatis & simultaneè investitis praerudicare. *Schr. p. 7. c. 2. n. 17.*

(d) Hic Limitatus est personæ, temporis & modi adjetione. Ideoq; etiam strictè accipiendus est, ita ut non extendatur ad non expressa. *Mezz. de amiss. feud. n. 156. vers. sed quid si Vult. lib. 1. c. 10.* quia consensus ille accommodatur testamentariae dispositioni, quæ est contra naturam feudorum. Hinc licentia facta Vasallo testandi in Titium dispositio facta in alium nulla est.

D 2

Gloss.

Gloß. in c. unic. 2. F. 55. Decian. conf. 83. n. 3. Hinc etiam est ut certâ alienationis specie definitâ non possit à Vassallo usurpari alia. Ut, si concessa fuit alienatio in ultimâ voluntate, non valet alienatio inter vivos *Bald. in d. cap. Curt. jun. p. 4. n. 145.* Sic licentiâ datâ ad certum aliquod tempus si tempus, testamento nondum facto, elapsum sit, sine novo consensu amplius testari non licebit *Cammerar. in d. c. pag. 355.*

(e) Hunc consensum Tacitum sive præsumptum non omnes eodem definiunt modo. Quidam enim definiunt illum solâ scientiâ cum taciturnitate, per *Gloß. c. unic. 2. F. 52.* & hanc taciti consensus definitionem veram esse dicit *Borch. c. 8. n. 73.* à quâ in iudicando recedendum non esse testatur *Schurff. Conf. 41. n. 3. cent. 1. Zas. p. 9. n. 31.* sed multis displicet per *l. 8. §. 15. ff. quib. mod. pign. solv.* Is enim qui simpliciter actum scit & fieri patitur, dum absens est non modò pro non consentiente, sed pro dissentiente, quoties de ipsius incommodo agitur habendus est *l. 8. §. 1. ff. de procur.* Quapropter tum demum scientia cum taciturnitate sufficit, si dominus & agnati in actu testandi sint præsentés, quæ sententia in puncto juris verior est *Zas. de feud. alien. 7. Myns. cent. 4. Obs. 87. Wesenb. de feud. c. 8. n. 3.* Si verò consensus quoq; tacitus absentis ex aliis constat, tunc non semper requiritur præsentia. Veluti si ex Conjecturis absentis tacitus consensus colligi possit, puta si de testamentariâ dispositione ad dominum literæ essent scriptæ, quibus acceptis tacuisset, *Bart. in l. 12. §. 1. ff. rem rat. hab.* vel si testamentum suo sigillo confirmet, *Wesenb. c. 8. n. 21.* vel si post mortem testatoris debito tempore feudum ad se non revocet, *Schenck Baro in Viridar. concl. 95.* Similiter tacitum domini consensum nonnulli arguunt ex eo, si vassalus testando suam & domini conditionem meliorem fecerit. *Par. de Pure. de redintegr. feud. c. 149. n. 5. & seq.*

Limitat.

THESIS

Porro impetratur consensus per pactum (a) quod à nudo & simpliciter sic dicto consensu differt. (b)

(a) Quod alibi etiam pacto *c. unic. 2. F. 107.* Item tenor investituræ *c. unic. §. præterea. 2. F. 2. c. unic. §. 1. 2. F. 104.* appellatur. Si ergo contractui feudali pactum tale adjectum sit, ut vasallus de feudo testari possit, dubium nullum est quin testamentum sit validum. Talis enim pactio naturæ feudorum derogat, & feudalem contractum format ac reformat *c. unic. §. præterea. 2. F. 2. c. unic. 2. F. 18.*

(b) Consensus enim latius patet quam pactum. Sapienter tamen in jure nostro ut causa & effectus confunduntur *l. 7. §. 4. ff. de pact. Wesenb. in par. d. tit. n. 2.*

Absolutâ dispositione testamentariâ de ipso feudo, consequens est ut agamus quoq; de rei feudo quàm proximè accedentis ordinatione testamentariâ. Quæ valet, si est vel de feudo pignoratitio, Germanis em Pfandlehen (a) vel de feudo Antichretico, quod apud nos *widerkaufflichlehen* vocatur. (b)

(a) Quicumq; enim jus pignoris in feudo est adeptus, ille potest de eoràm intervivos quàm in ultimâ voluntate disponere, non quidem de feudo ipso, sed de obligatione istâ, quam per illud ipsum pignus adeptus est. Hæc enim obligatio pro re allodiali habetur, quia tanquam accessoria, sequitur naturam principalis, debiti nimirum. *arg. l. 35. §. 1. ff. de Reiv. l. 44. ff. de relig. & sumpt. fun. l. 26. §. 2. ff. de pact.*

paſſi dot. c. 43. de R. I. in 6to. debitum autem principale sine dubio inter res allodiales refertur. *Rosenbal c. 7. concl. 9. Schneider. p. 7. c. 2. n. 26. & seq. Gothofr. Anton. disp. 5. tbes. 8. lit. g. Setzer disp. feud. 7. tbes. 4. lit. d.* Hac tamen ita procedunt, si dominus & simultaneè investiti ab initio in pignoratitium hocce feudum consenserunt, aliàs enim prædictæ personæ, etiam non refuso debito, feudum revocare possunt. Nam ubicunq; prohibita est alienatio, ibi quoque prohibetur pignoris & hypothecæ obligatio *l. fin. C. de reb. alien. non alien. c. unic. in pr. 2. F. 55.* Nec infringit nostram sententiam quòd per pignus tantum jus in re constituatur, nec dominium transferatur, *l. 1. C. de fund. dotal.* Nam libenter concedimus per pignus jus in re saltem constitui, nec sub propriâ significatione vocabuli alienationis contineri, nihilominus tamen statuimus improprie sub alienationis vocabulo comprehendi *d. l. fin. C. de reb. alien. non alien. præsertim in jure feudali per expressum c. unic. in pr. 2. F. 55.* Nam cum jus rei diminuitur & ad alium transferatur, id quod translatum sanè etiam alienatum est. *Fabian. de Monte S. Geminiano in tr. de Empt. & vend. q. 22. n. 10. c. 5. de reb. Eccles. alien. vel non.*

(b) Hoc autem in multis à feudo pignoratitio differt. (1.) enim pignoratitium semper solutione ejus quod debetur solvitur *l. 1. in pr. l. 5. §. 2. ff. quib. mod. pign. vel hypothecc. solv.* Antichreticum verò unito tempore, quod in contractu constitutum erat, & pecuniâ tum demum solutâ liberari potest. (2.) Antichresis semper & indistinctè est usuraria *l. 17. C. de Usur. Molin. in tr. de Usur. q. 32. Negusant. in tr. de pign. memb. 5. n. 10. & seq.* Contractus verò pignoratitius, non est suâ naturâ usurarius, sed tum demum si ita conventum fuerit. (3.) In Antichresi fructus pignoris non computantur in sorteta, etiam si legitimum usurarum modum excedât, veluti si centum quis mutuo acceperit, & fundum pignori dederit, qui quotannis viginti aureorû vel etiam plus vel minus reddere solet, nihilominus tamen valet

let ista conventio d. l. 17. C. de Usur. Cujacius observ. 35. lib. 3.
C. ab. 8. obs. 17. Hoc autem fit ob duas rationes (1.) propter
incertum fructuum proventum, cum enim uno anno plus,
alio minus nascatur, ideoq; si pauciores forte colligat
creditor ex fundo pignorado fructus, quam legitimarum
usurarum modus efficiat, contentus in esse cogitur, si verò
uberiores, debet etiam hoc cedere lucro creditoris. (2.)
propter incertum fructuum pretium. Pretia enim pro lo-
corum & temporum varietate mutantur, hinc etiam fit, ut
fructus aliquando excedant legitimarum usurarum mo-
dum, & aliquando usuræ fructus. Prædicta autem omnia
vera sunt in antichresi expressâ, ubi nempe inter debito-
rem & creditorem expressè & nominatim conventum fu-
erit, ut creditor re pignori datâ in vicem usurarum utere-
tur, fruereetur. Secus verò est in tacitâ in qua creditor fru-
ctus intra modum tantum legitimum usurarum vice per-
cipere potest. l. 8. ff. in quib. caus. pign. vel hypothe. tac. con-
trib. In utraq; autem antichresi tam expressâ quam tacitâ
consensus quoq; domini & simultaneè investitorum ne-
cessarius est. Quæritur autem hoc loco an stæminis etiam
feud. pignoratitia & empta relinqui possint? Quod puta-
mus, secuti Raubh. in sum. part. 1. q. 37. qui hoc ipsum mul-
tis rationibus appo-
bat.

THESIS XIII.

Valet etiam dispositio testamentaria
de meliorationibus intrinsecis (a) & ex-
trinsecis. (b) Item de fructibus feudali-
bus (c) & de pecuniâ ex feudi venditio-
ne redacta. (d)

(a) Sunt autem meliorationes intrinsecæ, quando
ita aliquid feudo jungitur, ut salvâ ejus substantiâ inde di-
velli nequeat Harrm. Pistor. lib. 2. q. 42. Rosenthal. 10. concl.
43. Schmid. 1. part. 9. princ. sect. 2. m. 1. Et hoc in casu do-
minus

minus vel agnatus, si feudum ipsis fuerit apertum, tenentur aut pretium seu impensas in meliorationem factas restituere, aut pati, ut melioratio ista auferatur *c. unie. 2. F. 28.* Nec infringit nostram sententiam, quod nemo possit repetere eas expensas, quas sciens in alieno fecit fundo §. 29. *Inst. de Rer. divis.* Respondemus enim Vasallum expensas facientem in re feudali, non facere prorsus in alieno solo, sed quasi in suo, cum habeat usque feudi dominium. Hinc præmissis quaeritur, an semper sit in arbitrio domini, utrum malit pretium meliorationis reddere, an verò pati, ut melioratio seu ædificium tollatur? Nos putamus electionem non semper esse penes dominum. In necessariis enim meliorationibus nullo modo hæc electio domino datur, sed tenetur ipsis expensas restituere, *Schrad. 2. part. 9. sect. 2. n. 95. §. Tertia hæc limitatio* at bene in voluptuariis *Harten. Pistor. q. 42. n. 7.* Melioramenta autem æstimanda sunt, non pro valore ruderum & materiæ quanti ex vendi possint diruto ædificio, sed secundum valorem ædificii consistentis, ut probat *Clarus §. feudum. q. 88. n. 2.* Et in illâ æstimatione licet quidam existiment, spectandum esse illud tempus, quo factæ sunt impensæ & meliorationes, ut videre est apud *Menoch. de Recup. poss. remed. 15. n. 565.* communior tamen est opinio in contrarium, rationem nempe habendam esse ejus temporis, quo feudum apertum restituitur de quo apud *Clar. d. loc. in addit.* Pretia enim rerum justa, ex præsentis non præteritâ æstimatione constituuntur *l. 3. §. 5. ff. de jur. Fisci.* Vasallus tamen illas impensas repetere non potest, si ædificium colligendorum fructuum gratiâ exstructum fuerit *Schrad. 2. p. 9. sect. 2. n. 144.* Idem etiam statuitur de impensis exiguis & modicis *Scbr. d. l. n. 69.* ubi concludit iudicis arbitrio relinquî, quænam modicæ dicantur impensæ. Illud adhuc notandum est: in melioratione æstimandâ, non habere locum compensationem fructuum perceptorum, cum illo quod impensum est. Ubicunq; enim fructus non jure possessionis;

tionis, sed domini percipiuntur, cessat compensatio *Bald.*
in l. 42. §. 1. ff. solut. matr. Negusant. de pign. memb. 4. p. 5.
n. 14. Deteriorationis tamen ratio in estimatione melio-
rationis merito habetur. *Sobr. d. l. n. 29. & n. 74.* Quæ sen-
tentia ex eo confirmatur, quod in legibus cautum sit, illud
tantum censei lucrum, quod deductis omnibus damnis,
superest. *l. 30. ff. pro socio. §. 2. in fin. Inst. eod. tit.*

(b) circa has meliorationes notandi sunt tres casus.
Primus est, si factio aliquo vasalli interveniente aliquid ac-
ceserit feudo, puta, si vasallus bona allodialia emat, illaq;
uniat feudo: quæ tamen exindè non efficiuntur feudalia
sinè expressâ & novâ investiturâ *Hartm. Pistor. d. l. q. 42.* Nisi
vasallus bona illa allodialia sciens consentiente domino
accepisset in feudum: vel de illis bonis 30 annos tanquam
feudalibus, peculiare servitium præstitisset domino *c. unic.*
§. si quis. 2. F. 26. Rüd. in meth. jur. feud. lib. 1. c. 15. n. 1.
Joan. Zabel. Exercit. feud. 5. thes. 5. Arum. disp. feud. 5. thes. 30.
Schneidew. in epit. feud. p. 4. n. 50. & seq. Wesenbec. de feud. c. 6.
n. 3. Obrecht. tr. de feud. lib. 2. c. 6. n. 2. Bocer. in tr. de prescript.
feud. c. 1. n. 1. c. 2. n. 8. & seq. Hinc si vasallus jurisdictionem
aliquam feudo acquisierit aliundè, illa feudo non accre-
scit: ideoq; non pertinebit ad dominum, neq; ad agnatos,
ad quos feudum devolvitur, sed manebit penes vasallum,
vel ad heredes vasalli transibit *Clar. d. §. feudum. q. 88. n. ult.*
Secus est in servitutibus pretio acquisitis à vasallo: Ex e-
nim, finito feudo manent penes feudum, & unâ cum ipso
acquiruntur domino vel agnato. Ratio differentie est in
eo; quod jurisdictio sit aliquid separatum ab ipso castro
sive feudo. Servitus verò est jus inseparabile *Clar. d. l. q. 38.*
n. 4. Alter casus est: Si absq; vasalli factio ex ipsâ rei naturâ
incrementum fuerit unitum feudo: veluti, per alluvio-
nem, vel fluminis impetum. In quo casu communiter di-
stinguitur, ut incrementum evidens & separatum acquirat
domino feudi, latens verò pertineat ad vasallum. Nos
cum *Clar. d. q. 88. n. 3.* existimamus, æquius esse ut quodvis

E

inere-

incrementum, quod sine industria vasalli feudo accesserit, quoad proprietatem quidem acquiratur domino: quantum verò ad jus, sive utile dominium, vasallo. Ultimus casus est: Si augmentum sit mixtum, hoc est, partim factio hominis, partim dispositione legis accesserit: ut in præscriptione quod augmentum similiter ad dominum pertinet. *Schrad. 2. p. 9. sect. n. 6. & 7. Hartm. Pflor. d. 1. n. 55.* Proinde de ultimis hisce duabus speciebus vasallus disponere nequit, de primâ verò optimè potest. Feudo enim finito absq; culpa vasalli, meliorationes feudales adeò transeunt ad heredes allodiales, ut etiam rem feudalem tam diu retinere possint, quo ad meliorationes receperint. *Resembal in synops. feud. c. 10. concl. 43. n. 39.* Possunt enim se tueri exceptione doli *arg. §. 30. Inst. de rer. div.* Quod si autem fortè per errorem heredes restituisent feudum, omisso jure retentionis, eo casu ipsis competit etiam conditio certi, quasi plus debito dederint. *l. 40. §. 1. in fin. ff. de condit. indeb. Afflicti in §. si vasallus. 2. F. 28.* Quin etiam officio iudicis impensas servari poste probat. *l. 48. ff. de Rei vindic.* Quod si tamen dominus vasallo offert satisfactionem, quod ipsi & heredibus satisfactorius sit pro melioratione, aliud est. *Negusant. de pign. membr. 4. p. 1. princ. n. 10. vers. tertia conclusio est. Hartm. Pflor. d. 9. 42. n. 33.* Et cum meliorationes in facto posite sint, nunquam præsumuntur, sed debent probari ab eo, qui ut à se factas, easdem repetit. *Rel. à Valle conf. 28 n. 30. & seq. vol. 1. Mascard. de probat. concl. 40 n. 4. & §. Stephani in æconom. jur. feud. c. 9.* An autem hæc meliorationes sceminis quoq; relinquì possint? quæritur: Quod cum *Rel. à Vall. d. 1. n. 29. & Borcb. c. 7. n. 73.* affirmamus. Et hæc quæ hæctenus dicta sunt de jure feudali communè obtinent. De jure verò Saxonico omnis melioratio in feudo facta penes feudum, sive illud aperiaturo domino, sive agnatis vasalli, non obstantè, quod vasalli bona allodialia ad cæteros ejus heredes perveniant remanet, ut apparet ex *artic. 21. lib. 2. Landr. §. wird es aber frey.*
Et pau-

& paulò post; **Leihet auch ein Herr / cum his etiam**
concordat **Lehr.** c. 6. & **Weichbild** art. 93. in **Glos. ibi,**
hat auch ein Mann. Item **Const. Eleët. Augusti** part. 3.
Const. 31. Moller. ibid. & hoc ipsum habetur in differentiis
Jur. com. & Sax. Fachs. diff. 36. Reinh. diff. 23. part. 3. Zobel.
diff. 29. part. 3. Matth. Coler. decis. 73. part. 1. Harm. Pistor 9.
24. lib. 1. Fr. Pfeil conf. 85. Gebewde so der jüngste cent.
I. Consult. Saxon. part. 1. q. 3. n. 33. tom. 1. & part. 2. q. 38. tom. 2.
Proinde de hoc jure nulla de melioratione valet dispositio.

(c) Qui sunt vel percepti vel adhuc percipiendi. De
perceptis, sive sint ex feudo hereditario, sive ex pacto &
providentiâ vasallus testari potest. Percipiendi verò, vel ex
feudo hereditario, vel ex feudo ex pacto & providentiâ pro-
veniunt Qui ex feudo hereditario & ex pacto & providentiâ
novo descendunt, de iis quoq; vasallus in ultimâ voluntate
disponere, & heredem condemnare potest, ut certam fru-
ctuum quantitatem legatario restituat, *arg. c. unic. 2. F. 45.*
Cum enim de feudo ipso, ut supra probatû est, testari pos-
sit, multò magis de fructibus tanquam accessoriis poterit.
Præsertim cum non dicatur alienatio rei, ubi alienantur
fructus separati ab illâ re, neq; hoc ipsum fiat in præjudiciû
domini & agnatorum *l. 9. § 1. ff. de donat. Schneidw. p. 6. n. II.*
Curt. p. 4. n. 106. in fin. Schönér. diss. feud. 6. thes. 30. lit. b. Sed
non immeritò hîc quaeritur. An etiam vasallus de fructibus
percipiendis, vel stantibus & pendentibus ex feudo ex pacto
& providentiâ antiquo testari possit? De his ipsis fructibus
aliud in jure communi, aliud in jure Saxonico statutum re-
peritur. De jure enim communi, si vasallus decedat, sine he-
rede masculo & contingat feudum ad dominum reverti,
tunc distingvitur, ut si ante Martiû decedat, omnes fructus
illius anni ex feudo proveniêtes ad dominum pertineant,
ergò in hoc casu testari nequit; Si verò post Calêdas Martii
usq; ad Augustû, omnes fructus, qui interim percipiuntur,
ad heredes vasalli spectant, & in hoc casu vasallum testari
posse existimamus. Si verò post Augustum moritur, tunc
omnes fructus anni percipit dominus. *c. unic. §. bis conse-*

E 2 *quenter.*

quenter. 2. F. 18. c. unic. 2. F. 45. c. unic. 2. F. 86. Matth. Coler. de
cis. 252. n. 7. part. 2. Köppen decis. 30. n. 40. De jure verò Sa-
xonico, non distinguitur quo anni tempore vasallus mori-
atur. Landr. lib. 2. artic. 58. Lehrr. c. 6. const. Elect. Aug. 32.
part. 3. Nam quicquid seminatum & rastratum est vivente
vasallo, id tanquam labore & industriâ istius quaesitum he-
redibus ejus manet, nec ad successores feudi pertinet. Qui
vero non ex agris proveniunt, sed singulis annis statis tem-
poribus ex feudis praestantur, ut sunt decimæ, & hujusmodi
similes annuæ pensiones seu praestationes, tunc ad heredes
devolvuntur, si dies solutionis vivente adhuc vasallo vene-
nerit, vel si intra trigessimum diem peti potuerint, quod si
neutrum horum factum sit, pro ratâ temporis illius anni,
quo vasallus decessit, redditus, census & ejusmodi similia
heredibus ipsius debentur Const. 16. part. 3. Moller. ad Const.
Elect. Aug. 32. part. 3. Proinde etiam de hisce fructibus valet
vasalli testamentaria dispositio. De fructibus autem natu-
ralibus, ut sunt foenum, pyra, poma & similes testari nequit,
quia ad successores feudi pertinent d. const. 32. part. 3.

2

(d) Non enim habet amplius feudi naturam c. unic. §. ff.
vasallus de beneficio. 2. F. 26. Wesemb. c. 7. n. 9. Const. Elect. Aug.
30. part. 3. Hinc non valet conventio seu pactum, quod fra-
tres feuda dividentes, adjicere solent divisioni; ut pecunia,
quam unus vel alter frater ex feudo percepit, fratre isto sine
heredibus mortuo, in feudum recidat, & feudum sit, etiam si
juramento sit confirmata ista pactio. Proinde stante talâ
pactio unusquisq; nihilominus potest testari; Nisi ejusmodi
conventiones consuetudine provinciarum receptæ sint,
aut inter fratres & agnatos conventum sit, ut pecunia ex
feudo redacta convertatur in emptionem feudi. Hæ enim
conventiones valent Const. Elect. 30. part. 2. Schurf. cons. 22.
cent. 2. Corbman. respons. 8. & respons. 29. Borch. de feud.
c. 6. n. 14. Johan. Köppen. decis. 18. Vult. lib. 1. c. 5. n. 10.
Arum. disp. feud. 4. thes. 5. Nec infringit nostram sen-
tentiam, quod de feudo regulariter nemo possit testari
consequenter ergo nec de hac ipsâ pecuniâ, quia furro-
gati

gatum sapit naturam ejus, cui surrogatum est l. 32. ff. de
jur. dot. l. 28. §. 2. in fin. ff. de judic. §. 29. Inst. de arb. Hoc enim
saltem valet datâ paritatis utriusq; & surrogati, & ejus cui
surrogatur, ratione, quod hoc loco secus est, quia ex feudo,
quod consistit in re immobili, comparatur pecunia,
quæ absq; omni dubio mobilis Schönér. lib. 1. disp. feud. 6.
§. 31. Gothofr. in not. ad l. 48. §. fin. ff. de fure. mibi lit. s. Ever-
hard. in Top. loc. à vi subrogationis.

THE S I S XIV.

Positâ successione Testamentariâ,
sequuntur ergò necessario ejusdem ef-
fectus, ut Petitio hereditatis (a) Petitio
missionis in possessionem bonorum
feudalium (b) Actio ex Interdicto quod
legatorum (c). Actio hypothecaria (d)
fideicommissaria restitutio (e) & fami-
liæ eriscundæ actio (f) &c.

(a) Ubique enim locum habet successio testamen-
taria, ibi etiam locum habet petitio hereditatis, Et com-
petit ei ut heredi ex testamento, & datur ejusdem heredi,
Adversus eum, qui vel pro herede, vel pro possessore pos-
sidet totam hereditatem, vel rem hereditariam licet mi-
nimam l. 9. §. 1. ff. de per. hered. Item contra eum qui do-
lo desit possidere, ut se actione eximeret l. 13. §. 14. ff. eod. tit.
Et in heredes possessoris, quia & ipsi possident d. l. 13.
§. 11. ff. d. tit. Est autem rei persecutoria, ad restituendas res
in testamento relictas: universalis l. 1. in pr. ff. de rei vindic-
tione bonæ fidei §. 28. Inst. de arb. Perpetua l. 7. C. de peris. hered.
Schr. pars. 7. c. 5. n. 44. Harms. Pistor. l. 2. q. 1. n. 62. §. 63. quast.
14. n. 37. §. 38.

(b) l. fin. C. de edict. D. Hadrian. soll. Et competit iis qui de

dominio contendunt, ut sciatur, quis eorum pendente lite in possessione esse debeat. Ideoq; is, qui competenti iudici testamentum ostenderit non cancellatum, neq; abolitum, neq; ex quacunq; suæ formæ parte vitiatum, sed quod in primâ figurâ sine omni vituperatione appareat, & depositionibus testium legitimi numeri vallatum sit, mittitur in possessionem donec lis terminetur & præferatur omnibus, qui testamentum impugnant, quamvis falsum vel inofficiosum, seu alio vitio illud laborare assentant. *Haersolt in adversar. part. 5. act. 1.*

(c) Quam actionem Prætor introduxit cui æquisimum visum est, nnumquemq; non sibi ipsi jus dicere occupatis legatis, sed hoc ab herede petere in *l. 1. ff. quod legatorum*. Estq; adipiscendæ possessionis. Et conceditur heredi veluti capiti ultimæ voluntatis: adversus occupantem & possidentem rem pro legato, sine voluntate vel ratihabitione heredis vel bonorum possessoris. Persequitur autem hæc actione rem, ita ut legatarius restituere teneatur: Quod si non faciat, condemnetur in id quod interest *l. 2. §. 2. ff. quod legator.* Fructus quoq; in hæc actionem veniunt à die litis contestatæ percepti *l. 3. ff. de Interd. Oldend. Claß. 2. act. 2.*

(d) §. 2. *Inst. de legat. l. 1. C. commun. de legat. Gothofr. Anton. disp. feud. 1. 3. abef. 1. lit. b. Schneidew. ad d. §. Inst. de leg.*

(e) Competit verò ei cui aliquid relictum est in testamento per fidei commissum, adversus eum, qui fidei commissum jussu testatoris restituere debet. Conceditur etiam heredibus fideicommissarii. Et in heredem, qui gravatus est aliquid dare vel restituere. Rei persecutoria est, quia regulariter fideicommissum relictum complectitur. §. 1. *Inst. de legat.* Interdum tamen & poenæ persecutionem habet, ut in casu, §. 19. *Inst. de act.*

(f) Quæ datur coheredi volenti à eommunione discedere, sive possideat, sive non possideat hereditatem modo non negetur ipsum coheredem esse. Datur adversus coheredes, quocunq; jure succedentes. *l. 2. in pr. §. 1. ff. famil. ercisc.*

ercise. Quasi ex contractu, & mixta est hæc actio, tam in rem, quæ dividi debet; quam in personam cui plerumq; aliquid adjudicatur § 20. *Inst. de act. §. 3. Inst. de obl. que ex contr. nasc.* Deinde etiam duplex censetur hæc actio: quia controvertentes sunt invicem actores & rei: cum par sit causa omnium l. 10. ff. *fin. reg. l. 2. § 3. l. 44. §. 4. ff. fam. ercise.* Et ideo singuli jurare debet de calumniâ d. l. 44. § 4 ff. *fam. ercise.* Verum quatenus ad ordinem cognoscendi servandum attinet: utiq; is censetur actor, qui prius ad iudicium provocavit. l. 13. ff. *de judic. l. 2. §. 1. ff. Commun. divid.* Datur etiam heredibus coheredis. Non tamen agunt singuli: sed aut omnes simul experiri debent; aut unum procuratorem dare, qui omnium nomine agat, datur quoq; in heredes coheredis l. 48. ff. *d. tit.*

THESIS XV.

Jus quoq; accrescendi (a) & jus transmissionis hîc locum habent (b).

(a) Nullam enim videmus rationem cur hîc à regulis Juris Civilis recedere debeamus. Est autem jus accrescendi secundum *Cujac. in parat. ff. de usus. accresi. & in tr. 5. ad Afric. p. 186.* jus nanciscendæ vel retinendæ partis ejus, qui non concurrit, vel qui concurrere debet. Omnino enim in jure accrescendi considerantur partes in quibus illud exercetur. Pars enim parti accrescit. Jus autem retinendæ partis ejus, qui non concurrit, tam in dominio, quam in usufructu locum habet; Jus verò nanciscendæ ejus partis, qui concurrere debet in usufructu tantum proprie locum habet *Cujac. d. tr. 5. ad Africam.* Concurrere autem ii dicuntur, qui ad eandem in solidum vocari. simul ad eam veniunt, & singuli suam partem feront. l. 7. *C. de legat. l. 5. §. 18. ff. de damn. infecto.* Ex propria descriptione constat etiâ de divisione. Jus enim accrescendi in specie sic dicitur & in jus non decrescendi *Cujac. in l. 2. de usus. accrescend. Bolognet in l. re conjuncti n. 28. & 56. de legat. 3. Petr. Gregor. lib. 46. Syntagm. c. 2 n. 2.*

licet

licet Jureconsulti juris accrescendi nomine etiam jus non decrescendi venire voluerint *l. 26. §. fin. ff. cond. & demonst.* Propriè tamen loquendo aliud est accrescere, & aliud est, non decrescere pro ut expressè distinxit Imperator noster Justinianus in *l. unic. §. 11. C. de caduc. toll. Coras. in l. testamento n. 1. C. de Impub. & al. subst.* Jus itaque accrescendi in specie est jus nanciscendæ partis ejus qui concurrere desit. Jus non decrescendi est jus retinendæ partis ejus qui non concurrat *l. unic. d. §. 11. C. de cad. toll. in med.* Præterea jus accrescendi in specie sic dictum dividitur in Personale & Reale. Illud est cum portio personæ ut in usufructu accrescit *l. 10. ff. de usufr. accresc. l. 14. §. 1. ff. de Except. rei judic.* quæ species potissimum in testamento vassalli locum habet. Hoc est cum portio portioni, ut in proprietate adcrefcit, quæ species potissimum in testamento domini locum habet. Causa efficiens hujus juris est testatoris voluntas. Causa instrumentalis est heredum vel legatariorum plurium conjunctio: nam ex conjunctione peadet jus, accrescendi *§. 8. Inst. de leg. l. 89. ff. de legat. 3. tot. tit. C. quand. non petent. part.* Fit autem testatoris conjunctio tripliciter Verbis tantum, Re tantum, Re & verbis simul *l. 142. ff. de verb. sig. (1)* Verbis tantum fit conjunctio, cum pluribus quidem res eadem, sed partibus certis unicuique assignatis, unicâ enunciatione relicta est: hoc modo: Titio & Sempronio fundum huncce feudalem æquis partibus do lego. In hac conjunctione in genere, vocantur quidem omnes ad eandem rem; sed propter rei divisionem in partes, non dicuntur re, sed verbis conjuncti. Quia igitur ab initio per concursum partes habeant, jure accrescendi non gaudent *d. l. 89. ff. de leg. 3.* ubi Iustus Paulus ait; verbis tantum conjunctos semper habere partes, Cum itaq; voluntas testatoris partes illis tribuat, non deest ut nos ipsis totum tribuamus, ne simus liberaliores ipso testatore *l. 59. in fin. pr. l. 63. §. 7. ff. ad SCum Trebell.*

Præter-

Præsertim cum juri accrescendi non sit aliter locus, quàm
si res duobus in solidum legatur, & concursu dividatur.
§. 8. *Sibi Borch. Inst. de legat. l. 3. in pr. l. pen. ff. de usuf.
usufr. accresc.* (2) Re tantum sit conjunctio cum pluri-
bus eadem res seu feudum separatis enunciationibus in
testamento est legatum: hoc fortè modo: Titio huicce
fundum feudalem Cornelianum do lego; Sempronio
huncce fundum feudalem Cornelianum do lego. Hic
Titius & Sempronius sunt conjuncti Re. Idem fundus
namq; illis legatur; separatis enunciationibus *d. l. 89 ff.
de legat. 3. l. 3. s. 1. ff. quib. mod. usufr. amitt. l. 1. s. 3. ff. de
usufr. adcrefc.* Hæc autem conjunctio passim in nostro
jure vocatur disjunctio *l. unis. §. 10. C. de caduc. toll.* Quod
ideò fit; quia nulla est inter eos conjunctio, nisi quod ad
eandem rem vocentur. Adeoq; licet quodammodo
re ipsâ conjuncti sint; tamen frequentius ratione eor-
um, qui & re & verbis conjuncti sunt, pro disjunctis &
separatis habentur. §. 8. *Inst. de legat.* Cum ab ipso testa-
toris sermone apertissime sint discreti. *Duar. lib. 1. de jur.
accresc. c. 6.* Nihilominus tamen interales est jus accre-
scendi *l. 3. in fin. ff. de usufr. accresc.* ubi J. C. Celsus
tradit; toties esse jus accrescendi, quoties singuli ab inti-
tio solidum habentes, concursu partes faciunt. Sed re
conjuncti habent ab initio singuli solidum; uti in præ-
cedentibus probatum est. Ergò inter re conjunctos locus
erit juri accrescendi; quando alteruter concurrat, sed
concurrere desinit. *d. l. 89 ff. de legat. 3. (3.)* Re & verbis
simul sit conjunctio, quando una res & una enuncia-
tione pluribus simul relinquitur veluti: Titius & Sempro-
nius heredes feudales sunt *l. 3. ff. de statu liber. l. 7. ff.
de usufr. accresc. l. 142. ff. de Verb. signif.* Non dicuntur
verò verbis tantum conjuncti; quia nulla est partium
expressio. Non etiam re tantum; quia verbis conjuncti
sunt. Conjuncti ergò sunt utroq; modo & re & verbis
simul. Proinde cum initio singuli solidum habeant sive
non

(2)

(1)

(5)

(3)

(3)

non concurrant per concursum partes faciant, habent
jus accrescendi & non decrescendi *Cujac. 24. Obs. 34. &*
in d. tr. ad Africanum pag. 186. Ut autem hoc ipsum vi-
res suas habere possit, necesse est ut res illa feudalis sit
dividua *l. 3. in pr. ff. de usufr. accresc. l. 19. ff. de usu & hab.*
l. 17. ff. de serv. l. 10. §. 1. ff. comm. div. l. 17. ff. de stipulat.
serv. Giphani. ad l. 4. n. 88. de Verb. oblig. Itemq; ut species
non quantitas legata sit *l. fin. §. 2. ff. de legat. 2.* Deniq; ut
quæstio sit de feudo delato ex testamento *l. 63. ff. de hered.*
Inst. l. 80. §. 89. ff. de legat. 3.

- (h) Jus transmissionis est, quod ad causam testati
pertinet, quo quis moriens hereditatis à se nondum ac-
quisitæ, acquirendæ jus in successorem suum transmittit
101. tit. C. de his qui ante apert. tab. hered. transm. Vltrej. lib. 1.
(1) *Jurispr. Rom. C. 72. in fin.* Cujus sunt tres modi. Primus
est qui fit jure sinitatis, quod jus propter patriam potestatem
dominii continuationem ad successores proximos
post mortem immediate inducitur *S. 1. Inst. de hered. que*
ab intest. defer. l. 13. ff. de injust. rupt. & irrit. fact. testam.
(2) Secundus jure sanguinis, cognatos vocat ad hereditatem
l. 2. ff. unde cognat. l. 12. ff. de manum. vindict.
(3) Tertius beneficio *l. 19. C. de jur. deliber.* potestatem cogitandi
utrum expediat hereditatem agnoscere, an non heredi
concedit *l. fin. C. d. tit.* Et competit tam suis quam extra-
neis heredibus *l. 7. in pr. C. d. tit. Eud. §. 2. Eodem.* Spa-
tium autem hujus beneficii est annuum *d. l. 19. C. de jur.*
delib. intra quod hodie heredibus facultas adeundi salva
manet *d. l. 19. Gomez 1 var. resolut. cap. 9. n. 6. & seq.* Proin-
dè hoc in eorum favorem introductum est, ne illi lucrosam
hereditatem vel amittant, vel de innotiam agnoscant
Mynsing. in §. extraneis n. 5. Inst. de hered. qual. & diff. Jacob
Schulthes ab Modest. Pistor. q. 31. Notandum autem est,
quod hereditas nondum adita regulariter non trans-
mittatur *l. 7. C. de jur. delib. l. unic. §. 5. C. de caduc. toll.*
Bald. l. unic. C. qui ante apert. tab. Jason. in l. 8. C. de jur.
del. Sed hoc jus hodie temperatum. Undè quædam
Exce-

Exceptiones octa sunt; quarum una communis est, competens omnibus heredibus, qui deliberationē meruerunt. *l. 19. C. de jur. delib.* Altera est specialis, si nempe heres ignoraverit hereditatem delatam esse, aut sciens exacto anno non aditā hereditate discesserit. Et datur vel liberis, qui parentum hereditatem ad suos liberos & ad ceteros descendentes transmittunt, & quidem sinē ullā prescriptione temporis, etiam si sui juris ignari sint *l. unic. C. de his qui ante. apert. tab. her. transm. l. unic. §. 5. C. de Caduc. coll. vel datur Parentibus infantis heredis l. 18. in pr. & §. 1. C. de jur. delib.* vel datur æquitati causæ, si nempe hereditatē adire volens impeditus sit; ut si mora injecta Scto Silan. ubi, non stricto jure sed ex bono & æquo transmittitur, datis utilibus actionibus *l. 3. §. 30. l. 4. ff. ad Scto Silan.*

SEQUITUR ORDINATIO TESTAMENTARIA DE REBUS EXPEDITORIIS,
 THESIS XVI.

Hæ res ita describi possunt. Quod sint suppellex, quâ in expeditione degentes uti solent (a). Et pertinent ad solos agnatos masculos (b). Inter quas, uno in loco plura in altero pauciora Computari cernimus (c).

(a) *Gloß. in Lehr. cap. 56. n. 8. ibi, vnd darumb nehmen die Manne. gl. in Landr. lib. 1. artic. 22. in verb. So soldie frau zu Heergewette & in art. 27 in verb. Welch Mann vers. Heergewette aber. gloß. in Weichb. artic. 25. in pr. n. 2. ibi, vnd Heergewette ist. Moller. in Com ad Const. Elect. 23. n. 14. Kotschitz in tr. von der Mitgift/ Leibgeding/ Morgengab. Gerade/ Mustheil/ Heergewette & c. cap. 22. n. 1. Ratio est qui illarum usus potissimum in expeditionibus bellicis est.*

(b) *Landr. lib. 1. art. 27. §. Ein iglicher Mann von*

F 2

Rit.

Rittere arstita tamen ut major natu gladium præcipuū
habeat. Landr. lib. 1. art. 22. in fin. vers. wo Jhrzween o-
der drey; cuius rei ratio habetur in Glos. Weichb. art. 25.
in fin. ibi, dieweil sie mehr arbeit haben. Rustici autē
& cives nō relinquunt res Expeditorias per text. in Lādr.
lib. 1. art. 27. vers. welcher Mann: nisi consuetudo loci ad
huc introduxerit. Apostilla ad Glos. lib. 1. d. tit. Et ibid. gl. no-
va sub lit. g. idem videtur sentire Reimb. lib. 2. part. 2. diff. 4.
alias 52. Glos. d. artic. 27 super verb. welcher Mann vers. ein
iglicher Ackermann das beste Pferd. junct. addit.
marg. ibid. Schultz. in Synops. Inst. tit. de hered. qua. ab intest.
defer. pag. mili. 218. Quamvis autem nobilitas iure Civili
cuilibet deferatur, qui est spectata vitæ, virtutis, per eum
qui habet jus nobilitandi. Glos. in c. 16. Novel. 17. Glos. in l. 1.
18. verb. herat. ff. de captiv. Et postlim. re vers. Proinde et à huius
ordini adscribi possunt omnes plebei si Princeps eis nobi-
litate conferat l. 3. s. 2. C. ubi Senat. vel clar. gaudentq; omni-
bus privilegiis & beneficiis nobilium gl. in s. 2. verb. illi. Et
verb. post missionem. Inst. de militar. testam. Iure tamen Saxo-
nico nemo gaudet privilegiis, nisi patre, avoq; milite ge-
nitus sit. Secundum gl. primam Landr. lib. 1. art. 27. Lehrn.
c. 2. Et hoc est quod alibi dicit glosa, Er sol vō seinem
vier Ahnen von Ritterale nteengeboren sein. Glos.
in addit. marg. artic. 20 lib. 1. Landr. Coler. decis. 203. n. 27.

Nobilitas
deferatur
cuilibet spe-
ctata vitæ.

(c) Hæc enim species aliter recenserentur in iure Saxoni-
Feudali, juxta glos. in Lehrn. c. 56. n. 8; aliter in Landr. lib. 1.
art. 22. in s. also geschrieben; aliter in iure Weichbildi artic.
25. Sed à dictis textibus aliquantum est recessum, solentq;
hodie subsequentes species inter res expeditorias recenserentur,
velut: Equus instructus ephippio & freno, optima viri ar-
matura, gladius, vestimenta defuncti quotidiana, culcitra
militaris, (hoc est lectus ab optimo secundus cū pulvinari
& duobus linteaminibus) mappa, duæ painæ, ahenu unū
pro conquendis piscibus, mantile & elima ceteri, quod autē
harū rerū nō reperitur in bonis viri defuncti illud dari ne-
cesse nō est. d. artic. 22. lib. 1. Landr. in fin. Weichb. d. artic. 23.
& glos. ibidem.

Que inter
res Expedi-
torias hodie
recenserentur.

THE-

THESES XVII.

De his autem rebus regulariter quoque testamentaria dispositio locum non habet, (a) sed cum nulla regula, secundum tritum illud, sit tam firma, quæ non habeat suas exceptiones & limitationes (b) Ideoq; de Exceptionibus hujus regulæ in sequentibus agendum erit.

(a) De Jure enim Saxonico vir de rebus expeditoriis in præjudiciû proximi agnati in testamento aut mortis causâ donatione disponere nequit, cum proximiori agnato ex dispositione juris Saxonici immediatè debeantur.

(b) Regula enim quæ non habet exceptiones, non est regula, sed principium. Quod autem regula nulla tam generalis & firma sit, quæ non patiatur aliquando exceptionem, sit propter diversitatem circumstantiarum, ex quâ, jus certum limitationem recipit, vel propter speciales casus, qui à regula discrepant. Nam in toto jure generi per speciem derogatur, & illud potissimum habetur, quod ad speciem directum est. l. 80. ff. de R. J.

THESES XVIII.

Valet ergò Testamentaria dispositio de rebus expeditoriis in omnibus istis locis, in quibus jus retorsionis introductum est. (a) deindè quoq; valet quando defunctus in Saxonia nullum reliquerit agnatum, tunc eum heres alienigenus succedere potest. (b)

F 3

(a) Et

(a) Et locum habet aduersus eos, qui res Expedito-
rias & alias hereditates, ex locis suæ jurisdictionis aliò
transferri non patiuntur. Habetq; in se summam æquita-
tem attestante Ulpiano nostro *l. i. ff. quod quis jur. in alium
statuerit ut ipse eod. ut.* Quis enim, inquit, aspernabitur, i-
dem jus sibi dici, quod ipse aliis dixit, vel dici effecit? Et
hæc quidem Radamanthi lex fuit, teste *Aristot. lib. 5. Ethic.
c. 5.* Quam & sacræ literæ docent, quæ vetant aliis id face-
re, quod nobis fieri nolumus, & id quod ab aliis fieri volu-
mus, id ipsum illis ut faciamus necesse est *Matth. 7. vers. 12.
Luca 6. vers. 31.* In quâ æquitate etiam fundata est Consti-
tutio nostra Electoralis 38. *part. 3.* In quâ dicitur, res Expe-
ditorias in hoc casu ad eos transferri, quibus ex testamento
debeatur, modò in eadem civitate nulli proximiores agnati
superfint, quibus ex dispositione juris Saxonici immediatè
debeatur. *Moller. in comment. supra d. Const. 38. n. 7. & seq.*

(b) Ex hac ratione quia agnati & alii heredes in Saxo-
niâ succedunt in Marchiâ etiam in rebus expeditoriis. Æ-
quitas ergò svadet, ut & vicissim, alienigeni heredes in
Saxoniâ integrâ hereditate, sinè distractione rerum expe-
ditoriarum potiantur, juxta titulum, *quod quisq; juris &c.
& Const. Elect. 38. part. 3.* (2) Textus est expressus in *d.
Const. Elect. §. die weil sich aber. §. jedoch nicht der ge-
stalt.* ubi expressè disponitur hereditates legitimas, res ex-
peditorias & similes, in quibus magistratui, contra ulterius
loci magistratum, reversionis vel talionis jure uti non li-
cet, non cedere magistratui, sed iis, quibus aliàs ex ultimâ
defuncti dispositione debentur. *Rauchbar part. post q. 19.*
“ Nihilominus autem magistratibus salvum relinquimus il-
“ lud genus census vel tributî, quod vulgò Quindenam, den
abzug/ item, die Nachsteuer appellant, si hoc detractionis
jus illis competat, eoq; ante invicem usi fuerint *d. Const. E-
lect.* De hoc jure quædam congessit *Johan Köppen decis. 5.
& 6. Joach. Scheplitz ad Consuetud. Marchic. part. 3. tit. 8. per
tot.* qui videri possunt,

THESIS

THESIS XIX.

Porro quoq; valet hæc ipsa dispositio, si Clericus, (a) Plebejus (b) & Rusticus (c). de hisce rebus testatus fuerit.

(a) Clerici enim seu Sacerdotes quicquid relinquunt id omne hereditarium est *artic. 5. & ibi Glos. sub lit. L. Landr. lib. 1.* Proinde de rebus expeditoriis, uti aliàs vocantur, optimè possunt testari. Non tamen ex alterius testamento has ipsas res capere. Sunt enim harum rerum incapaces. *Gl. in d. artic. 5. sub lit. l.* Atq; ita responderunt Scabini Lipsenses, teste Goldbeckio in *tr. de jur. Ger. pag. mibi 165.*

(b) *d. artic. 27. vers. welcher Mann:* proinde hæ ipsæ res rebus hereditariis annumerantur, nisi moriatur miles, tum enim eas accipit Dominus, ubicunq; in suo territorio reperiat, *Rotschütz in d. tr. c. 23. n. 13.*

(c) *per d. artic. 27. in fin. lib. 1. Landr.* Et hæc de causâ etiam hæ ipsæ res pro allodialibus habentur, de quibus unumquemq; testari posse nullum est dubium, cum unusquisq; rei suæ sit moderator & arbiter *l. 21. C. mandati.*

THESIS XX.

Uti & tunc quando consuetudo vel statutum de rebus expeditoriis testari permittat (a) vel si agnatus, cui debentur, in tale testamentum consentiat (b) vel si testator eum instituat, qui aliàs ab intestato successurus fuisset (c) vel si de pecuniâ ex venditione rerum expeditoriarum redactâ testatus (d) aut si jus pignoris

gnoris in rebus expeditoriis adeptus fuerit. (e)

(a) Est enim optima legum interpretis *l. 37. ff. de leg.* totiusque juris Saxonici auctrix & fundatrix & jus Saxonicum potius consuetudinarium quam scriptum jus est, unde in tantum etiam valet, in quantum usu & interpretatione receptum & confirmatum est. *Pistor. lib. 1. q. 16. n. 11.* ubi dicit, quod multa apud majores nostros usu sunt approbata, quae verbis juris Saxonici conveniant minime, & complura est contraria a jure Saxónico expressè constituta, quae usu admissa haud reperiantur. Merito igitur consuetudini nostrae reverentia tanquam matri debetur, *Bald. cons. 318. circa fin. lib. 2.* & ideo hanc Saxónico juri iterum derogare posse statuendum erit. Non enim ipsa consuetudo talem sibi legem imponere potest, à qua non iterum recedere etiam liceat *arg. l. 12. in pr. de legat. 3. & l. 51. ff. de re-sept. arbitr.*

(b) Quilibet enim tantum de jure suo remittere potest; quantum sibi competere novit *l. pen. C. de pact.* Ad quem consensum referenda etiam est ratificatio, si nempe is qui succedit vivente adhuc testatore, vel eo mortuo testamentum ratum habuerit. Talis enim ratificatio trahitur retrò & mandato æquiparatur *l. fin. C. ad SCum Ma. sed.*

(c) Hoc tamen non tam vite testamenti sive testatoris voluntate, quam ex juris Saxonici dispositione quae sola hoc successioneis jus metitur, procedit. Interea tamen ei, qui ita est institutus, quosdam tribuit effectus, veluti petitionem missionis in possessionem rerum expeditoriarum ex *l. fin. C. de Edict. D. Hadrian. toll.*

(d) Quia pretium non est res expeditoria, *Coler. decis. 203. n. 19.* Per consequens ergo de eo optime unusquisque testari poterit.

(e) Quod enim semel legitimo modo in alium translatum

latum est, illud ipsum etiam liberè in heredes transferri potest l. 17. ff. quod met. caus. Non autem loquimur hoc loco de rebus expeditoriis ipsiis, sed de obligatione pignoris in rebus expeditoriis constitutâ, quæ rebus allodialibus annumeranda est; quia hæc obligatio induit naturam principalis debiti, quod sine dubio allodialibus annumeratur.

THESIS XXI.

His ita præmissis quæritur: an res Expeditoriæ veniant in collationem? (a) & an computentur in legitimam filio debitam (b).

(a) Quamvis hodiè collatio, inter heredes tam ex testamento, quam ab intestato fiat *Auch. ex testamento l. 9. § 17. C. de Collat. c. 6. Novel. 18.* nihilominus tamen putamus res expeditorias non venire in collationem, quia proximis agnatus illas tanquam præcipuas occupat, *Coler. decif. 62. n. 38.*

(b) Quod putamus. Quicquid enim à patre ejusq; bonis proficiscitur, illud imputatur in legitimam l. 29. in fin. l. 30. § 2. l. 36. pr. C. de inoff. testam. hæc autem plerunq; à patre acquisitæ sunt. Et tantum etiam de hac successione.

SEQVITUR DENIQUE DISPOSITIO TESTAMENTARIA DE GERADA
THESIS XXII.

Idèò autem materias hæc conjungimus, quia cognationem quandam inter se habent. Hinc argumentum ab expeditoriis ad geradam & contra in jure Saxonico est admodum frequens & probabile, quo utitur

G

tur

tur *Gl. in artic. 19. Landr. lib. 1. sub lit. c. Glos. in artic. 5. Landr. lib. 1. sub lit. L. Moller. lib. 2. semestr. cap. 5.* Dicuntur autem bona Geradae alicubi suppellex (a) bona utensilia (b) Arredium (c) jocalia (d) & corredum (e.) Et derivatur à Germanico verbo *Gerade* (f) vel ab *Arredio* (g)

(a) *Gl. Weichb. artic. 23. in pr. Coler. de Process. Execut. p. 1. s. 7. n. 265. & seq. Schärer de success. ab intestat. c. 4. von vnterscheid der gäter. Goldb. in tr. de jur. gen. in proam.*

(b) *art. 5. & 24. Landr. lib. 1. & alibi passim.*

(c) *Gl. latin. art. 24. tit. d. Landr. Caspar. in consuet. Burgund. R. 4. §. 24. n. 8.*

(d) *Gold. d. tr. n. 6.*

(e) *Consuet. Neap. in §. si mulier. & ibi Gl. ordin. n. 18. cum seq. de jur. dot.*

(f) Quod aequalitatem vel aequabilitatem significat. Data enim est mulieribus in compensationem feudorum, & rerum expeditoriarum à quibus sunt exclusae *Gl. Latin. in lit. E. art. 5. & Gl. Germ. artic. 24. Landr. lib. 1.* A quibusdam etiam quasi Gerethe dicitur *Kling. Inst. de hered. que ab intest. tit. de success. secundum jus Saxon. n. 2. Gl. in pr. Weichb. tr. art. 23.*

(g) *Glos in art. 24. Landr. lib. 1.* Arredium autem complectitur pannos lincos praeter dotem à muliere ad virum illatos, eo sine, ut usibus communibus deserviant *Goldb. d. c. 1. n. 3.*

THESIS XXIII.

Ejus variae traduntur definitiones, sed cum omnes vel latiores vel angustiores sint suo definito, relictis iis Modestini Pistorii quaest. 21. cū Goldbeckio retineamus,

mus, paucis duntaxat verbis immutatis.
Definiemus itaq; Geradam; quod sit u-
niversitas quædam (a) certorum corpo-
rum mobilium, (b) vel semoventium (c)
quæ ex speciali juris Saxonici dispositi-
one (d) ad mulieres earumq; cognatas
(e) & clericos (f) pertinet.

(a) Suo enim ambitu multa universaliter continet,
veluti: omnem ornatum, vestitum, & suppellectilem mulie-
brem, nec non alia quàm plurima. Quæ autem ejusmodi
sunt, in jure nostro universitas dicuntur, quemadmodum
ea quæ multa quidem capitula non tamen jus universum
comprehendunt generalia, & quæ res saltem particulares
respiciunt particularia vel singularia vocantur *Marrant. in
or. judic. p. 4. dist. 4. in pr. Goldb. d. tr. c. 1. n. 12.*

(b) Gerada enim consistit solummodo in rebus mo-
bilibus *Gl. Lat. ad text. latin. in verb. maritus & uxor. art. 31.
Landr. lib. 1. artic. 23. Weichb. & artic. 24. Landr. lib. 1.*

(c) quod ideo additur, quia certa animantium genera,
quæ moventium nomine propriè continentur, sub geradâ
comprehenduntur, veluti, oves, anseres, & anates. *l. 1. ff. de
adilit. edit. l. 15 §. 2. ff. de re judic. Artic. 24. Landr. lib. 1.*

(d) *Landr. lib. 1. artic. 20. vers. Also behelt auch jhre
Eiffreill jhre Gerade. Coler. decis. 12 n. 57.*

(e) In quibus verbis differentia specifica continetur,
cum ab expeditoriis, morgengabâ, cibariis domesticis &
aliis, cum quibus Gerada cognationem quandam habere
videtur distinguatur. *artic. 15. Landr. lib. 3. Expeditoriæ e-
nim res, ut supra satis ostensum est, ad solos masculos ex
lineâ masculinâ descendentes perpetuò pertinent. d. art. 15.
Landr. lib. 1. Morgengaba verò, licet ab initio mulieribus
tantum conveniat Landr. lib. 1. art. 24. tamè ubi semel ad*

mulierem pervenit, non perpetuò ad sexũ foemineũ pertinet, sed mortuã muliere ad ejus heredes tam masculos quam foeminas transit. *Landr. artic. 38. & ibi Gl. lib. 3. & Gl. in art. 21. Landr. lib. 2.* Quod secus in geradã quã perpetuò apud mulieres earumq; cognatas permanet. *art. 15. Landr. lib. 3.* Cibaria autem domestica non ad mulierem tantum sed pro parte dimidiã ad mulierẽ, pro alterã verò dimidiã ad heredes mariti pertinet. *artic. 22. Landr. lib. 1. & art. 24. Weichb.* quæ autem species tam ad morgengabam quam cibaria domestica pertineant, videri possunt apud *Roschitzgen in tr. von Wittgiffte/Leibgeding/Morgengab/Mustheil &c. artic. 16. & seq.*

(N) Qui unã cum sororibus in matris defunctæ Geradã succedunt. *Landr. lib. 1. art. 5. Weichb. art. 57.* Et ita quotidie pronũciatur teste sententiã *Scab. Lips. post Landr. sub tit. von successiõ auff Erbgieter. fol. 535. col. 1. s. also auch.* Et hoc ipsum ampliatur, ut procedat sive clericus sit solus, sive etiam cum sororum filiabus concurrat. *d. art. 57. Gl. in art. 23. col. 16. Weichb.* Rationem addit *Gl. d. art. 5. Landr. lib. 1. & Weichb. art. 57.* dicens hoc fieri ob eorũ preces, quibus omnis mundus fruitur. Idq; procedit etiam "hodiẽ in Sacerdotibus Evangelicis nostri temporis. *Resol. Scab. Lips. quest. 119. Matt. Berl. b. decis. 48. n. 6.* ubi refert, Scabinos Lipsenses ad requisitionem cujusdam Pastoris "ita respondisse. Nec infringit nostram sententiã quod Sacerdotes Evangelici non inungantur, nec radantur, ut sub Pontificatu sit. Etenim eorum loco impositio manuum presbyteri usurpatur exemplo primitivæ ecclesiæ, cui inunctio & rasura capitis quoq; erat incognita, ut patet ex Epistola divi Pauli ad Timoth. *c. 4. vers. 14.* ubi inquit: Noli negligere gratiam, quæ est in re, quæ data est tibi per prophetiam cũ impositione manuum Presbyterorum *Goldb.*

Fallit (1) in d. tr. pag. mibi 115. Fallit tamen hoc, in Clerico beneficiato seu præbendato, ut loquuntur per *rext. in d. art. 5. S. die vnberathene Tõchter. Kling in spec. Saxon. tit. von denen / so Erb vnd Gerade zugleich nehmen.*

Sentent.

Sentent. post Landr. tit. von successione auff Erbe. si nempe cum sorore concurrat. Soror enim matris Geradam cum fratre Clerico beneficiario dividere non tenetur. Secus vero est si nulla extet soror, tunc n. Clericus in Gerada succedit, etiam si beneficium habeat. d. artic. 5. & ibi Glos. Weichb. art. 57. in fin. Deinde etiam hoc ipsum fallit in Clerico conjugato Gl. in d. art. 5. sub lit. M. & Gl. Weichb. in d. art. 57. col. 6. & in eo qui sponsalia contraxit sentent. post Landr. tit. von successione auff Erbgut. Cingendus enim habetur pro cincto, & quod de proximo futurum est pro jam facto habetur l. pen. ff. de testam. militar. ibidem, Bart. & Bald. Idem; adeo procedit, ut etiam si post acceptam Geradam matrimonium contrahat eam sorori restituere teneatur Gl. in d. art. 5. & Weichb. d. artic. 57. d. sentent. post Landr. tit. von successione auff Erbgut. Schürer de success. ab intestat. tit. 9. Quod tamen in Sacerdotibus Evangelicis nostri temporis locum non habet, quia iis conjugium permittum est, quapropter etiam ob id Gerada incapaces non redduntur & ita Scabini Lipsenses, attestante Goldb. d. l. pronunciasse invenitur.

(2)

THESES XXIV.

Expositâ definitione Geradæ sequens est, ut insigniores ejusdem divisiones tradamus. Est autem secundum Goldb. d. tr. c. 2. prima divisio. Quod alia Gerada sit uxorū, (a) alia cognatarum (b). Secundò, alia est Nobilium (c) alia ignobilium sive plebejarū (d). Tertio deniq; Gerada alia est secundum jus provinciale sive Landrecht (e) alia est secundum jus municipale sive Weichbildrecht (f) alia secundum jus Feudale sive

G 3

Lehn-

Schurrecht (g) alia deniq; secundum unius-
cujusq; loci statuta & consuetudines (h)

(a) *Gl. lat. art. 38. Landr. lib. 1. § art. 24. lit. d. Harim. Pistor. lib. 1. §. 32.* Est verò gerada uxorum, quæ ipsis post mortem maritorum debetur, sub quâ omnes species aliàs ad geradam pertinentes comprehenduntur.

(b) Gerada cognatarum verò est, quæ non continet, omnes species ex dispositione juris Saxonici, sed ipsi aliquæ desunt, *Gl. in art. 38. Landr. Harim. Pistor. d. l. Coler de process. Executiv p. 1. c. 3. n. 256. § seq.* In quibus autem speciebus Gerada uxorum à geradâ cognatarum discernatur, *Dd. nō conveniunt.* Quidam enim existimant illas res connumerari debere, quas uxor ad maritum intulit, vel ei constante matrimonio ex successione acquisivit. Verior tamē & receptor est sententia statuentiū, Res videlicet omnes, quæ alioqui ad uxorem pertinent, & cognatæ deberi solis ovibus exceptis. Siquidē in jure nostro Saxonico indistinctè traditur bona Geradæ non solum defuncto marito ad uxorem, sed etiam mortuâ uxore ad proximam ipsius cognatam pertinere *artic. 20. Landr. lib. 1. Weichb. artic. 23. Harim. Pistor. d. quæ est. Coler d. l. n. 257.* Et ita in provinciis Saxonieis judicatur. *Goldb. d. tr. Nec obstat nostræ sententiæ, quod secundum Gl. Schur. c. 56. § Gl. art. 20. Landr. lib. 1. et am proximæ cognatæ quædam oves tribuantur.* Nam hoc solum verum est de iis ovibus, quæ vitâ functæ uxoris propriæ fuerunt, cum ex adverso uxori vitâ functo marito siuè discrimine omnes oves ubicunq; illæ, siuè in ovilibus siuè in prædiis mariti existentes vel elocatae reperiuntur, adjudicentur *d. Gl. Schur. c. 56. § Gl. in d. artic. 20 Landr. lib. 1. ubi inquit: Ita apud Lipsenses in practica observari; licet Magdeburgenfes indistinctè omnes oves, etiam quæ mariti sunt, cognatis addicant.* *Harim. Pistor. d. l. ubi refert, hanc etiam consuetudinem apud Lipsenses usitatam esse.*

(c) No-

(c) Nobiles enim præter geradam, quæ cum plebeis communem habent, oves, anseres & anates accipiunt, secundum quam sententiam in Saxonia diu judicatum est. Quæ tamen practica mera consuetudine & nulla certatione Juris Saxonici nititur.

(d) Cujus species videri possunt apud Goldb. c. 2. n. 23.

(e) *Gloß. in artic. 24. Landr. lib. 1. sub lit. g. Gl. Lehnr. c. 56.*

(f) Ubi enim jus municipale viget, uxori etiam, præter species in jure provinciali enumeratas, debetur vas potorium veluti cantharus, mensa, sella & sedile si plura præsto fuerit quam unum *Gl. in d. artic. 24. Landr. lib. 1. sub lit. g. Weichb. art. 23.*

(g) Quam differentiam addit *Rotsbütz artic. 12. d. 17.* Quia verò hæc species, attestante *Goldb. d. 17. c. 2. n. 26.* recepta non est, eam consulto præterimus.

(b) Cujuslibet enim loci peculiaria statuta jus commune & generalem consuetudinem provinciæ tollere solent. *§. 9. Inst. d. I. N. G. & C. l. 3. C. de edific. privar. l. 1. C. de emancipat. liber. Barr. & Da. in l. 9. ff. de just. & jur. Hartm. Pist. d. l. n. 6. Moller. ad Const. Elect. par. 3. const. 38. Coler. decis. 60. n. 53.* In terminis tamen tantummodo in quibus loquuntur observanda sunt. Statuti enim verba strictè sunt intelligenda, nec extra casum suum dilatanda *l. 1. §. 20. ff. de Exercit. act. l. 21. ff. de restam. mil. l. 24. ff. ad municip.* Cum casus omnis remaneat sub dispositione juris communis *l. 22. in pr. ff. solut. matr. l. 6. ff. de condiç. caus. dat.* Hinc videmus in quibusdam civitatibus hujus provinciæ, ut Lipsiæ, Halæ, & alibi peculiaria statuta & consuetudines circa geradam introductas esse, ex quibus mortuam in matrimonio uxore, superstiti cognatæ non omnis gerada, sed certæ tantum species debentur, veluti: duæ vestes mulieris defunctæ, lectus ab optimo secundus, duo pulvinaria, duo lineæ cum stragulo sive lecti opertorio, quas species etiam *Streffell* geradam appellare solent. *Hartm. Pistor. d. 9. n. 6. Coler. de process. executiv. c. 3. n. 257.*

Species autem quæ de jure provinciali, municipali & jure Saxonico feudali ad geradam pertinent, sunt vel animatae, vel inanimatae. Animatae sunt oves (1) *artic. 24. & ibi Gl. Landr. lib. 1. sub. lit. c. & Weichb. artic. 23. & Gl. Lehnr. c. 56. Excipiuntur tamen oves, quas Lanii macello destinatas habent* *Gl. in art. 23. Weichb. Item Verveces & hirci, qui ad hereditatem pertinent. sentent. post Landr. von Leibgeding. (2) Anseres & anates art. 24. Gl. Weichb. d. art. 23. Gl. Lehnr. c. 56. Nec refert, an masculini an verò foeminini sexus sint. Goldb. c. 4. n. 5. Gallinæ autem non ad geradâ sed hereditatem pertinent. Gl. Weichb. art. 23. col. 1 r. sentent. post Landr. tit. von Viche vnd Getreid zum Erbegehorig. (3) Sues, vacca, vituli, equa: quatenus scilicet quotidie in agris pascuntur, quatenus verò vehiculis trahendis junguntur rebus hereditariis annumerantur. Gl. Lehnr. c. 56. Goldb. d. l. n. 5. Inanimatae rursus sunt duplices aut sunt sub materia; aut sunt specificatae. Sub materia comprehendimus cum Goldb. d. l. omnes plumas Glos. Lehnr. c. 56. omne linum factum vel infectum* *art. 24. Landr. lib. 1. quod de lino à solo separato intelligendum est. Id enim, quod solo cohaeret, non ad geradam sed ad hereditatem pertinet Gl. d. art. 24. Landr. art. 23. Weichb. Gl. in art. 56. Lehnr. omne filum rude & coetum art. 24. Landr. art. 23. Weichb. Gl. art. 56. Lehnr. Omne pannum lineum, venali excepto d. art. 56. Gl. Lehnr. & omnem pannum ad vestimenta muliebria incisum art. 24. Landr. art. 23. Weichb. Specificatae vel usibus divinis inserviunt, vel prophanis. Divinis veluti calices, misfaticae & libri rituales art. 56. Gl. Lehnr. Prophanis quæ inserviunt; partim in suppellectile, partim in instrumeto, partim in vestimentis, partim in mundo, partim in ornatu consistunt. In suppellectile. Arculae, cistae operculis affixis, sedilia, lecti, cervicalia, pulvinaria, linteamina, velamina, toralia peristromata, tapetes, mappae, mantilia, pelves, candelabra, multralia, psalteria & omnes libri, in quibus foeminae legere solent, vas potorium puta cantharus, item mensa,*

mensa, sella & sedile, si plura adsint, quàm unum. De poculis verò aureis & argenteis datur mulieribus quantum libet *art. 24. Landr. lib. 1. § Gl. Lehnr. c. 56.* A prædictis tamen excipiuntur lecti, pulvinaria & linteamina, quæ in diversoriis publicis existunt, quæ non ad geradam, sed ad hereditatē pertinent *Weichb. art. 23.* ubi dicitur; si vir fuerit caupo qui multos lectos habet, pro diversorio paratos, horum non plures sibi vindicare poterit uxor, quàm antea dictum fuit *Gl. d. art. 24. Landr. lib. 1.* Inter instrumenta numeratur omne instrumentum ad coquendam cerevisiam paratum, veluti; caldarium & ahenum. Item colli, fusi, glomi, rhombi, telæ & omnia instrumenta ad muliebria artificia pertinentia, quibus textitur & materia præparatur *d. art. 23. Weichb.* Hodie tamen nihil de hisce Instrumentis præter caldarium, quod non muro affixum, sed mercede locari solet, ad geradam pertinet, *d. c. 56. Gl. in Lehnr.* Ad vestimēta pertinent omnes vestes muliebres, sive lineæ, sive laneæ, sive sarcinatae, sive textæ *d. artic. 24. Landr. d. art. 23. Weichb. Gl. in d. c. 56. Lehnr.* Ad ornamenta verò spectant, calanticae vel pepla & peplorum oræ, sive sint serica sive linea sive gossypina. Item omne aurum & argentum ad ornamenta muliebria textum, veluti annuli, armillæ aureæ, coronæ, frontalia, zonæ clavatae ex serico contextæ, unci, ferta, spiræ & reliqua ornamenta mulieribus accommodata. Item omnia opera textilia, ornandis mulieribus facta *d. art. 24. Landr. lib. 1. d. art. 23. Weichb. Gl. d. art. 56. Lehnr.* Excipitur tamen ab annulis, signatorius mulieris annulus, qui ad hereditatem pertinet *Gl. lat. art. 24. Landr. lib. 1. sub lit. 1. sentent. post Landr. sub rubr. vom Vergebung Beust. de Jur. connub. c. 71.* quia signatorius annulus ornamentum nomine non continetur, *l. 74. ff. de verb. sig.* In mundo verò muliebri sunt forcepes, specula, setæ & reliquis mundus. *artic. 24. Landr. lib. 1. § Gl. Lehnr. d. c. 59.* Quæ plura de hac ipsâ materia scire avert, ille potest adire *Goldb. d. c. 4.* ubi quasdam sententias Dicasteriorum & Collegiorum Juridicorum, inter quas etiam

H

repe-

reperitur Dominorum Wittebergensium subijcit, ex quibus facile unusquisq; conicere poterit quasnam ex hisce speciebus, quas ex *d. Goldb.* transumptimus, usus receperit. His itaq; quæ de variis speciebus Geradæ allata sunt expeditis, eò commodius subnecti simulq; decidi poterunt exiundè emergentes & omnino huc pertinentes quæstiones.

*Quæstiones
huc perti-
nentes.*

- I. Prima autem est hæc: Quid statuendum de aliâ suppellectile in diversorio publico, veluti, in appis, mantilibus, pelvibus, candelabris &c. Num ad geradam, an verò hereditatem pertineant? Respondemus quod non, quia nuspia in Jure Saxonico reperitur cautum, suppellectilem de quâ hic quaeritur hereditati connumerandam esse.
- II. Secundò quaeritur: an pannus preciosus ad muliebria vestimenta quidem incisus, sed nondum confusus, ad geradam pertineat. Quod affirmamus, quia *d. 24. artic.* de omni panno loquitur. *Goldb. d. l. n. 97.* Sequitur hinc alia quæstio: An aurei filo intorti, gestramente Goldgülden / & lineæ margaritarum in possessione uxoris repertæ ad geradam pertineant? Quod affirmamus, dum modo uxor prædictos aureos & margaritas in vitâ suâ gestare sit solita; alias secus erit. *vid. Goldb. d. l. n. 93.* Quod etiam locum habet in istis margaritis, quæ vestimento non attextæ sunt, ungeheffte Perlen / quæ etiam, licet uxor in suâ possessione habuerit, non ad geradam, sed ad hereditatem pertinent, quia contrarium nusquam in Jure Saxonico reperitur cautum.

T H E S I S XXV.

Licet antè de Jure Civili succedatur duobus modis ex testamento scilicet & ab intestato: (a) De Jure tamen Saxonico nulla ordinatio testamento facta in præjudicium proximæ cognatæ valet (b).

(a) *Uti supra thes. 1. lit. a. satis ostensum est.*

(b) *Gl. Schur. c. 57. Const. Elect. 14. part. 2. Author. differentiæ Jur. Civ. & Sax. lib. 2. part. 2. diff. 9. Schneidew. Inst. de donat.*

n. 18. in pr. Moller. lib. 1. semest. c. 11. Thoming. dec. 6. n. 6. Myn-
sing. res. 96. n. 16. Ea; consuetudine à multis retro an-
nis utimur Thoming. d. decis. n. 11. Schürer. de success. ab inte-
stat. tit. 4. von unterschied der güter. Rationem autem hujus
rei si quis quærat, tunc de eâ nondum satis cõstare testatur
Mollerus d. l. n. 1. Nobis tamen placet illa, quæ à Modest. Pi-
stor. q. 14. profertur, quod nempe gerada non deferatur ju-
re hereditario, sed potius familiæ ratione, quia proximæ
cognatæ nõ ut heredi, sed ut cognatæ defertur. Sæpe enim
evenire solet, ut alius sit heres, alia verò persona in geradâ
succedat. Quemadmodum ergò pater de feudo ex pacto
& providentiâ antiquo in præjudicium filii aut agnati nõ
potest testari; Ita quoq; mulier in præjudicium proxima-
rum cognatarum disponere nequit.

THESIS XXVI.

Quæ tamen regula nonnullas recipit limita-
tiones, quarum hæ sunt præcipuæ. Primò e-
nim prædicta regula nõ procedit, si contra-
riû consuetudine introductû (a) vel si proxi-
mior cognata domiciliû habeat, in illâ pro-
vincia, ex quâ extraneis cognatis geradam
auferre non licet, (b).

(a) Quæ cõsuetudines sive statuta, quin ibi locorû ubi vi-
gent, observanda sint minimè dubiû est per Gl. Latin. in art.
24. Landr. lib. 1. sub lit. d. Moller. ad Cõstit. Elect. 38. part. 3. n. 10.
Hartm. Pistor. d. q. 32. n. 6. Hinc videmus quod Brunsvigæ & in aliis
multis civitatibus Saxoniz inferioris jus Geradz, qualiter hic loco-
rum in usu est, prorsus non observetur cum tamen ferè mulieres in
iisdem locis tanto studio, tantaq; cura occupatæ sint in acquirendis
& conservandis iis, quæ Geradz appellatione in his terris continen-
tur. Moller. lib. 1. semest. c. 11. n. 9. Proinde in tali casu mulierem de Ge-
radâ in testamento disponere licitum esse clario clarius est.

(b) Tum enim hæc utensilia alteri cognatæ vel heredi
applicantur, arg. 101. tit. C. de success. edit. Const. Elect. 38. p. 3.
Dierweil sich aber. Tacapacium enim hereditates heredibus ex

H 2

testa-

testamento vel ab intestato venientibus deferuntur *Bar. in l. fin. n. 8.*
& *11. C. de his quib. indign. Rauchb. part. post. q. 19. n. 12.*

THESIS XXVII.

Porrò etiã muiler de Geradã testari potest,
modò consensum proximã cognatã adhi-
beat (a) vel si eam instituat heredẽ, quã alias
successura fuisset (b) & si uxor marito vel alio
Geradã in testamẽto vëdat (c). Itẽ si de jure
pignoris, quod in geradã habet testetur, (d).

(a) Szpissimè enim in hac ipsã disputatione dictum est,
quod unusquisq; possit favori pro se introducto renunciare
*l. 4. ff. de minor. l. 29. C. de pact. & quod volenti non fiat
injuria patet ex l. 1. in fin. ff. de act. empri. & vend. l. 203. ff. de
R. l. l. 34. C. de transact.* Deindẽ à feudo ad geradam opti-
mum argumentum duci potest. Licet enim de eo, ut supra
fatis deductum est, vasallus regulariter disponere nequeat,
fallit tamen hæc regula si dominus vivente vasallo vel eo
mortuo testamentum ratum habuerit. Ideoq; & hæc no-
stra regula fallit si proxima cognata dispositionem testa-
tricis ratam habuerit. Quia verò hic ipse cognatarum
consensus respectu interesse desideratur, propterea etiam
ex intervallo sequi potest. Præter enim etiam posterio-
rem voluntatem tuetur *l. 1. §. 14. ff. quod legat. Simonellus in
sr. de decret. in pref. n. 53.* Præsertim eum hoc loco non sit
quoddam autorizabile, sed maneat in terminis consen-
sus simplicis, quia saltem spectat ad commodum ejus, quæ
confirmat. *Wesemb. in parat. de aut. & consuet.* Ex prædictorũ
autem fonte emanat quæstio: Quomodo iste consensus
proberur? Nos existimamus eum per notorietatem, quæ
per instrumentum, vel per confessionem partis, vel per
evidentiam rei, vel etiam ex facto constat. *Jason in c. cum
dilecti. Notab. 1. de donat. & in c. cum olim 19. Notab. ult. de
consensu.* vel testibus ad minimum duobus probari posse.

¶ Nisi forte femina morte improvise oppressã, neminem

nisi

nisi consentientem cognatam & aliam mulierem, quibus
in momento quasi ultimam suam voluntatem aperire & ad
testificandum consensum habere possit. In jure enim mul-
ti inveniuntur casus, inter quos noster quoq; numerandus,
in quibus unico testi creditur *Specul. in tit. de test. s. restat.*
de num. test. König in suo Proces. c. 80. Praesertim cum neces-
sitas faciat licitum, quod in legibus est prohibitum *c. 4. de*
R. Jur. c. 2. de observ. jejunior. Ideoq; etiam mulier in tali
casu potest esse testis, quod multò magis obrinet si testetur
de re aliqua ad pias causas *Clar. q. 6. n. 4.* An verò ad
tale testamentum requiratur consensus mariti & curatoris
ad litem ejus, quæ in id consentit? Nos negamus, quia nul-
libi statutum reperitur, quod autem lex non statuit nec nos
statuere debemus. Erubescimus enim sine lege loqui *c. 5.*
Nov. 18. Quod tamè secus est in donatione inter vivos, quia
in hac & mariti & curatoris donatricis consensus requiri-
tur *Goldb. de jur. Ger. pag. mibi 284. & seq.*

(b) Nec hoc ex vi testamenti, sed ex speciali Juris
Saxonici dispositione procedit. Interea tamen habet hoc
ipsum testamentum quosdam effectus, veluti, petitionem
missionis in possessionem bonorum *ex l. fin. C. de Edict. D.*
Hasd. toll.

(c) De jure enim possunt contractus inter vivos etiam
in ultimis voluntatibus celebrari. Nec infringit nostram
sententiam *l. 21. §. ult. ff. qui testam. fac. poss. & l. 20. ff. de Verb.*
sign. Non enim actus extraneus ibi de ejusmodi contra-
ctu intelligi debet, quam communem opinionem in scho-
lis & foro esse receptam asserit *Ferretus in hoc ipso S. Dan.*
Moller. lib. 5. semestr. c. 5. Riminald. in pr. Inst. de donat. n. 590.
Idq; adeò verum est, ut valeat contractus etiam si testamen-
tum non valeret. *Castr. cons. 330. post pr. & cons. 379. & cons.*
381 lib. 1. Tirag. in leg. connub. Atq; ita etià tam Lipsiæ quàm
hic Wittebergæ pronunciatum est *Wesemb. in addit. manusc.*
ad Cons. Elect. 13. part. 2. Non obstat etiam quod Gerada per
testamentum vel aliam quamlibet ultimam voluntatem
regulariter alienari non possit Aliud enim est alienare per
testa-

testamentum, aliud verò alienare in testamento per contractum inter vivos. Neq; talis venditio in testamēto facta, cedit in fraudem constitutionis 13. part. 2. Siquidem frans non præsumitur nisi probetur, & nemo fraudare dicitur, qui utitur potestate sibi à jure concessa l. 24. § l. 26. ff. de damn. infello. Goldb. d. l. n. 75. Deniq; non refert licet venditio geradæ minori pretio quàm reverà valebat facta sit, quæ aliàs nullius momenti dicitur l. 17. ff. ad SCtum Velleian. l. 38. ff. de contr. empt. isti enim textus loquuntur de tali casu, ubi venditio donandi animo inter vivos facta fuerit. Ideoq; etiam hæc nostra, quæ mortis causa fit, excipitur. l. 32. §. 1. ff. de donat. inter. vir. & uxor. Bart. & Accurs. ibid. Præsertim cum donatio geradæ in testamento facta etiam subsistat *Tiraq. in ll. connub.* Et secundum hanc sententiam sæpissime pronunciatum est. Goldb. pag. mibi 231. Quia autem hic contractus, naturam contractus inter vivos in quibusdam retinet, ideoq; de jure Saxonico requiritur ut uxor consensum curatoris ad litem adhibeat *Moller. in comment. ad Const. Elect. 15. p. 2. n. 51. Wesenb. Consil. 11. & in Parat. ff. de fundo dom. li. n. 7. Fachs. lib. 1. diff. 7.*

(d) per ea, quæ supra thes. 12. & thes. 20. allata sunt.

THESIS XXVIII.

Valet nostra ultimæ voluntatis dispositio de geradâ tunc quoq; quando geradâ degenerat in rem hereditariâ, quod fit per transi- tionem ad masculos (a) per venditionem. (b) per conflationem (c) per specificationem. (d)

(a) Fœminæ enim non viri geradam relinquunt *Moller. lib. 2. semestr. c. 6. n. 2.* Proinde de eis optimè possunt testari.

(b) Quia pecuniâ vel pretiû loco rei non succedit, nec jure Geradæ censetur *Modest. Pistor. quest. 21. Wesenb. conf. 79. Pfeil. conf. 90. n. 7. Gl. Weichb. art. 23. Resolut. Scavin. l. 1. ff. quest. 17.* Atq; hinc est, quod si pater mortuâ uxore filius pro geradâ solvat certam summam pecuniæ, & una de re-

licitis

liſis filiabus moriatur, pars debita defunctæ de jure Saxo-
nico revertatur ad patrem non ad ſorores ſuperſtites,
Gl. Land. art. 24. ſub lit. q. Schürer de ſucces. ab inſeſt. tit. 11.

(c) Quod ſit quando cathena vel armilla aurea conſta-
tur Maſſa n. illa ad Geradam non pertinet, ſed ad res here-
ditarias per text. & ibi *Gl. art. 24. Landr. lib. 1.* Nec infrin-
git noſtram ſententiam l. 49. §. 5. ff. de legat. 3. ubi dicitur: Si
uxori aurum, quod ejus cauſa paratum eſt, legatū & poſtea
conſtatum ſit, materia tamen maneat: ea ei debetur, qui
auri appellatione etiam maſſa illa conſtata continetur.
Nam hoc in gerada ſecus eſt, cujus appellatione aurum ru-
de vel infectum non venit. Fallit tamen, ſi ſpecies iſta in
hunc finem conſtetur, ut alia inde ſpecies ad geradam per-
tineat, & antequam fiat mulier decedat. Eo e-
dem caſu maſſa illa ad cognatam deferretur. arg. l. 17. §. fin.
l. 18. §. 1. ff. de arb. emp. & vend. text. & ibi *Gl. in Landr. art.
24. lib. 1.*

Fallit.

(d) Si nempe ſpecies alioqui ad geradam pertinens in
aliam ſpeciem, quæ de jure Saxónico geradæ non ineſt,
transformetur, veluti ſi ex cathena aurea vas potorium vel
eſcæ fiat, quæ ſpecies non ad geradam, ſed ad hereditatē
refertur. Proinde de hiſcè omnibus tanquam rebus here-
ditariis unusquisq; ſine omni dubio teſtari poteſt.

THESIS XXIX.

His jam annectimus quasdam huc perti-
nentes quaſtiones. Et quidem Prima eſt
hæc: An mulier poſſit repudiare hereditatē
& geradam retinere? (a) Secunda, an gerada
ſororibus computetur in legitimā? (b) Ter-
tia, an filio de hac ipſa debeatur legitimā? (c)
Quarta, an de Gerada æs alienum mulieris
ſit ſolvendum? (d) Quinta, quis oppignora-
tam redimere teneatur? (e)

(a) Quod

(a) Quod in successione legitimâ putamus: Mulier enim non ut heres jure hereditario, sed ut cognata ex peculiari juris Saxonici dispositione succedit *Harm. Pistor. q. 31. n. 5.* In hac autem nostrâ testamentariâ successione secus esse statuimus, quia impossibile est ut aliquis pro parte testatus & intestatus decedere possit, *l. 7. ff. de R. J.*

(b) Affirmo *Gl. Latin. Landr. lib. 1. art. 31. Const. Elect. 11. part. 3. Moller. in comment. ibid.* Quicquid enim ex substantiâ parentum ad liberos pervenit legitimæ imputandum est, *l. 91. ff. ad leg. falcid. l. 30. S. 2. C. de inoff. testam. Arum. lib. 2. decis. 12. n. 6.* Sed gerada ex substantiâ sive patris filiam elocantis, eiq; vestes nuptiales, annulos, catenas aureas, aliq; muliebria ornamenta dantis, sive matris defunctæ provenit. Ad ea quæ pro contraria opinione adferri possunt respondet eleganter *Rauchb. part. post. q. 17. n. 32. & seq.*

Fallit.

(c) Et regulariter non deberi statuendum est, cum legitimam petere non possunt, qui à successione excluduntur. *l. 6. ff. de inoff. testam. l. 8. C. eodem. Chiflet. de port. c. 2. circa finem.* Si tamen mater vel pater uxoris blandimentis indutus patrimonium suum vel totum, vel majorè ejus partem in emptione geradæ effuderit, tunc filiis quoq; ex geradâ debetur legitima, non quidem de corporibus vel rebus ipsis, sed de earum æstimatione, exemplo feudi novi à patre pecuniâ comparati *Goldb. c. 6. n. 21.*

(d) Quod affirmamus, quia indubitati juris est, quod res alienum defunctæ mulieris à cognatâ in bonis utensilibus succedente in subsidium solvi debeat. *Gl. German. in art. 24. in verb. was auch dieses dinges Landr. lib. 1. Harm. Pistor. lib. 1. quest. 31. n. 38. Modest. Pistor. quest. 32. Teuber lib. 2. quest. 17. n. 9. & seq.*

(e) Respondemus mulierem, ad quam gerada devolvitur debere redimere. *artic. 24. & ibid. Gl. lit. o. Landr. lib. 3.* Ubi textus inquit: Was auch dieses dings also verast were bey des Mannes leben, das löse der ab, dem es zu Recht angehöre

809(4)

hören soll. *Hartm. Pistor. d. lib. 1. q. 31. n. 19.* Idq; procedit non *Ampliat.*
tantum si ipsa mulier; verum etiam si maritus, uxore con-
sentiente geradam pignori obligavit *Hartm. Pistor. d. n. 36.*
d. art. 24. Landr. lib. 1. § Gl. Weichb. art. 28. col. 12. vers. ob
ein Mann. *Mynsing. respons. 38. n. 17.* Paria enim sunt alie-
nare & alienanti consentire *l. 165. ff. de R. J. Gold d. l. n. 7.*

THESIS XXX.

Sexta, an hermaphroditus in geradâ
succedere possit? (a) Septima an filiabus na-
turalibus (b) & iis, quæ ingressæ sunt mona-
sterium, gerada debeat? (c) Octava, An tu-
tor geradâ pupillæ suæ dissentiente cogna-
ta possit alienare: (d) Nona, An uxor in pa-
ctis dot. libus geradæ possit renunciare? (e)
Et decima deniq; an successio geradæ sit o-
diofa. (f)

(a) Et respondetur quod sic, si sexus foemininus in eo
prævaleat, cum tali casu istius sexus sit æstimandus, & ob
id à Geradâ nõ excludendus *l. 10. ff. de stat. hom. l. 15. ff. de re-
sit. l. 6. § ult. ff. de lib. & posth. hered.* Aliàs autem secus erit
sivè in sexu masculino magis incalescat, sivè in utroq; æ-
qualiter sit potens, tunc enim pro masculino erit habendus,
qua de causa etiam feudorum capax esse reputatur *Schrad. 29*
p. 7. c. 5. n. 18. Benckendorff. in repetit. l. 2. ff. de R. J. memb. 2.
fallent. 12. Nec obstat text. in *artic. 4. Landr. lib. 1.* ubi dici-
tur: quod ad eos, qui ampliatis membris, (quod glosa de
hermaphroditis interpretatur:) nascuntur & nanos & aliàs
imperfectos gerada non pertineat. Respondetur enim, il-
lum textum non de jure succedendi, sed de propriâ admi-
nistratione esse accipiendum, prout patet ex sequentibus
verbis: *d. art. 4.* ubi habetur, **Welche denn ihre Erben
sein vnd ihre nechsten freunde/ die sollen sie hal-
ten in ihrer pfleg.** *Johan. Dautb. de testam. fol. 352. n. 308.*

ubi inquit. Se memiaisse casus, in quibus jus Saxonicum in hermaphroditis & nanis non fuit servatum, sed jus commune, seq; si casus accideret, ita servaturum.

(b) Et videtur quod non per text. in art. 15. Landr. lib. 1. ubi dicitur, quod geradam petens plenā cognatione & sextu femino oriūda sit. Deinde per text. in art. 51. Sibi Gl. Land. lib. 1. ubi dicitur quod legitimus vel legitima illegitimo nō succedat. Unde cōsequens esse videtur, quod parī modo illegitimus vel illegitima vicisim legitimo, legitime succedere nequeat. Idq; Magdeburgenses olim secutos fuisse constat ex eorum sententiis post Landr. Coler. decis. 44. n. 3. Wesenb. in parat. ad Sctum Tertull. n. 4. Reihard. p. 2. diff. 49. Faehs. diff. 27. Contraria tamen sententia nobis verior videtur. Cum de jure civili indubitarum sit, quod liberi naturales tantum, non secus atq; ex justis nuptiis procreati matri succedere possint. § 3. Inst. ad Sctum Orpbit. l. 2. ff. unde cogn. l. 1. §. 2. ff. Ad Sctum Tertull. Idq; etiā in locis ubi jus Saxonicum viget observatur Schn. Inst. de hered. quæ ab intestat. sub rubr. de succ. lib. natural. n. 20. Ad textum autem in d. art. 15. respondet Goldb. pag. mibi 118. dicens verbum völlförmlich, quod in eo habetur, non significare, quasi oporteat eas, quæ in geradā succedere cupiunt, ex viro & legitima ejus conjugatas esse, quia in geradæ successione nulla prorsus viri ratio habetur, sed solo cognatio attenditur, art. 27. Landr. lib. 1. Sed quod nulla intermedia persona masculini sexus interveniente ex parte mulieris duntaxat cognatae sint. Et hunc verum & genuinum sensum esse d. art. 15. tradit Harim. Pistor. lib. 1. q. 33. n. 31. Ad d. art. 9. 1. verò respondet illum textum propter ejus iniquitatem non servari, sed restringi communiter ad natos ex adulterino & damnato coitu, Et ita in his terris pronuntiatur, ut est sententia post Weichb. sub tit. Unehliche Kinder auff wem vnd wie sie ihr Erbe verfallen. Schneidew. d. l. Author diff. jur. Civ. & Saxon. diff. 50.

(c) Aff. Hæ enim non minus ac seculares ad geradam admittuntur, ut habetur in sentent. post Weichb. sub tit. Gerade

Gerade muß man auch in die Nonnen Klöster.
Et iii. Es kan auch die Gerade auff dem Todtbe-
te. Nec obstat *ext. artic. 25. Landr. lib. 1.* Quoniam ille,
textus hodiè non est in usu, ut tradit *Gl. in d. art. 25. Color.*
decif. 46.

(d) Nos affirmamus, licet quidam negent, quibus ad-
stipulari non possumus, cum absq; lege loquantur, Sci-
mus enim quod Doctori, quantumvis magnæ authoritatis,
sine textu juris loquenti nulla adhibenda sit fides, *Bal. in l.*
4. C. quib. ex caus. maj. in integr. Archidiacon. in cap. nolue timere
eos caus. 11. q. 3. Hippol. de Marsiliis. c. 136. Præsertim cum vi-
deam eos ipsos à *Dn. Sigism. Sinselsthaus, Præceptore au-*
tea meo atatem colendo, obs. 68. & seq. solidissimè refutatos
esse.

(e) Quod affirmamus, Cum enim illam etiam quæsi-
tam in præjudicium cognatæ integram abalienare non
prohibeatur. *Const. Elect. 14. part. 2.* nulla videtur subesse
causa, cur non multò magis nondum quæsitæ renunciare
posset, cum uno ore *Dd.* affirmet, juri futuro & quærendo
facilius renunciari quàm quæsito, *Moller. lib. 2. semestr. c. 2.*

(f) Affirmamus. Siquidem sæpissimè remotiores ex
latere cognatæ, exclusis filio, nepote, & ex iis descendentibus,
quibus jure naturæ successio debetur, eam capiunt,
Harm. Pistor. lib. 1. q. 33. n. 18. Gold. iis. de success. cogn. ascend.
n. 10. Jacob. Schultz. ad Modest. Pistor. p. 4. q. 131. n. 221. Ex-
clusio verò à successione debitæ odiosa est *l. 11. ff. de Vulg.*
& pupill. subst. Gorbosr. ibid. Ideoq; etiam hæc ipsa succes-
sio non solum restringenda sed etiam nullâ interpretatio-
ne amplianda erit. *Tiraquell. de retr. in præf. n. 62.*

Et tantum est, quod pro temporis cōmoditate & ingenii
tenuitate hinc inde colligere licuit, Si his præter spè aliquis
irreperit error, ut in talibus materiis gravioribus & rario-
ribus facile accidere potest, benivolus lector, si humanus
est, non solum mihi, à quo nihil humani alienum est, igno-
scet, sed etiam me de meliori informabit. Tam enim ego
illis addictus non sum, ut si meliora & rectiora monstren-

tur, relictis illis hæc non sibi protinus secuturus, atq; comiter viam monstranti gratias acturus. Interim DEO TRINO sit laus honor, & gratiarum actio pro assistentiâ.

PENTAS COROLLARIORUM.

I. De Jure Publico in Academiis tractare & disputare licitum est. Ideo enim Aurea Bulla, Recesus Imperii & alia facta sunt publici juris, ut de iis unicoq; disserere liceat. *Wurmser. in Exercit. Acad. jur. Publ. Exercit. 1. q. 2.*

II. Electores, Duces & Principes Imperii nova vectigalia in territoriis suis erigere nequeunt. *Reces. Imper. Ratisbon. de anno 1576. §. weiters sind wir & seq.* Hoc enim est unum de summis Imperatoris nostri reservatis, quod tamen ipsi etiam Imperatoriæ Majestati dissentientibus Electoribus hodie denegatum est. Quia Principes & status Imperii novorum vectigalium institutione toti præjudicant imperio, cum hæc ratione merces cariores reddat, quod ipsum etiam exprimitur in *d. Reces. Imperii Ratisbonensi de Anno 1576.* in quo sequentia habentur verba: *Daß daburch nicht allein die gemeine gewerb/Commerciën/Victualien vnd alle Handthierung zu noch höhern auffschlag/werth vnd Zehwung mercklich getrieben / auch leichtlich vrsachen zur ungedult vnd schädlicher Empörung gegeben werden möchte: sondern wil auch/ daß dergleichen nichts zur Käyserlichen besondern Hochheit vnd reservaten/ dann so wohl zu Käyserlicher/ als auch der Churfürsten Reputation/veracht/ schmäherung vnd abbruch/ de facto, durchgebracht vnd fortgesetzt werde. Unde in Camerâ Imperiali, si sine consensu Imperatoris nova instituantur vectigalia, mandata sine clausulâ decernantur, cum mandato restituendo. *Quæst. consil. 3. Daniel. Otto de jur. publ. fol. 419. Don. Garf. Mastrill. de Magistrat. lib. 3. c. 10. Rosensbal. de feud. c. 5. conc. 44. Myns. cent 5. obs. 29. Clapmar. de ar. an. Rer. umpubl. Becht. de securit. & salu. conducti, ibes. 7.**

III. PRIOR

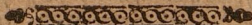
III. Principes, Comites vel alii superiores magistratus non possunt intervenire rationibus, quæ redduntur de proventibus & expensis alicujus civitatis. Ideoq; civitas vel alia universitas non potest cogi ut ipsius officiales de istis proventibus, redditibus atq; impensis reddant rationem in præsentia Principis, comitis vel alius superioris, vel eorum, quos ipse ad hoc deputat atq; mittit. Quoniam rationes reddendæ sunt dominio illius rei, quam quis administrat. *l. 1. §. 3. ff. de iur. & rat. distr.* illiq; sunt tradendi libri rationum *Barr. ibi.* Extraneo verò aut illi qui dominus non est, non tenetur quis rationes reddere. *arg. l. 4. §. 7. ff. si serv. vindic. l. 7. ff. de act. rer. amor.* At res civitatum vel alius universitatis, quæ ad proprietatem non sunt Principis vel Comitis, vel superioris domini universale dominium, quò ad Imperium & jurisdictionem habentis, sed quo ad proprietatem sunt civitatum, vel alius universitatis. *l. 6. §. 1. ff. de verum divis. l. 1. §. fin. cum l. seq. ff. de acquir. poss. l. 1. §. 2. ff. Quod cujusq; univers. nom. Bald. in l. pen. in 6. col. C. de condit. insert. Alex. in Cons. 76. in 2. col. n. 6. & 7. vol. 2. Bart. in l. 1. §. 1. ff. de rei vindic. Johan. Bertach. in tr. de gabell. part. 1. col. 4. n. 20. vers. 6. Præsertim cum accedat quod civitates & aliæ universitates generaliter habeatur loco privatorum *l. 16. ff. de V. S. l. 10. ff. ad municipal. l. 9. §. 1. ff. quod met. caus. tot. tit. C. de vendend. reb. civit. lib. 1. l. 1. & 2. C. de debit. civit. lib. 1. Johan. de Plat. in rubr. C. de jur. Reipubl. & habeant circa administrationem liberam potestatem. l. 21. C. mandat. Vid. Thom. Maul in tr. de Homagio, tit. 13. ubi eleganter hanc ipsam quæstionem tractat & contraria refutat.**

IV Neutralitas Principi regulariter fugienda est. *Besold de fœd. jur. c. ult. n. 1.* Via enim hæc media neque amicos parat, neque inimicos tollit *Richter axiom. Polit. 245.* quia Neutrales periculum, quod declinare volunt, plerumq; incurrunt. Nam belli ea natura est, ut hostem

communem iudicet eum, qui suppetias sibi non feret; proinde necesse est ut aut diuturnitate belli velut granum inter duos molares, ipse quoque atteratur, aut certe ab alterutro victore sine illo gratiae aut dignitatis respectu tandem opprimatur: quod exemplis historicis comprobatur *Dn. D. Befold. d. c. ult. n. 1. Wormf. d. l. Exercit. 8. q. 17.*

V. Principem ipsum bello interesse non expedire. Nam si in praelio occubuerit, vel captus fuerit, subditi extreme periclitantur. *Elias Schröder in delineat. jur. bellic. concl. 2. lit. a. in explicat. circa fin.* Hoc tamen omnino consultum, si à castris princeps non sit nimis remotus, ut eius in necessitatis casu copia haberi possit, & Duces belli quid faciendum, ei notum facere queant: ne sibi in bellicis negotiis absolutam potestatem facile arrogent, eamque deinde necessitatis velo, & quod nimis remotus fuerit princeps, obtegere possint. *Wurm. d. l. q. 23.*

F I N I S.

AD

AD

Dominum Respondentem.

Quo feuda jure transeant ad alteros
Successionis, si quid hujus conditum
Tabulis supremis, luce quas cadens dedit;
UNRUHIA virtus nobili ausu dispucat,
Et pignus edii insimul clarum ingenii,
Scientiaq, quaeis parem majoribus
Sibi vindicare gloriam quondam & decus
Non subtrahendus Patria civis queat.
Maeste animi, & isthaec spatia non segnis preme:
Manet corona, & laurea felix honor
Ad summa ventum, meta qua celsa emicat,
Suprag, vulgus ponit, hanc si quis tenet.

AUGUSTUS BUCHNERUS
Orat. & Poet. P. P.

Siqua fuit quondam studio laus inclyta Juris,
Hanc Bellona suo dira furore fugat.
Undiq; concurrunt cupiant qui pellere Musas
Quos iterum pellet Pax rediviva dehinc
Id Te non terret Themidos Clarissime Cultor
Dum de te juris themata docta probas.
Succedes, ceu monstrat opus, post debito honori
Quem mox ex animo gratulor inde Tibi.

Sonnett.

Wiegein Land beherrscht/dann ist es gut gewesen/
der glaub vnd treu verlicht / der Freyen künste
(pracht/
Ein jeder / so's nicht weiß / dieselbe nur veracht/
Gleich wie man solches sieht/vnd oftmals pflegt zu lesen
Justinians fleiß / der Röhrer löblichs wesen/
der Gothen raues volck/der Wenden stolze macht/
In eine Barbaren gar grausam hat gebracht.

Das

Daß die gerechtigkeit nicht konnte wohlgenesen:
auf solche maasz vnd weiß in dieser bösen zeit/
der beyden Rechte ruhm man setzt in dienstbarkeit.
Nicht also werther Freund wer sich kan höher schwingen/
als wo der Pöfel kreuch't/ wie diß ist euer sinn/
der biß am himmel glimt/wird auch das lob forthat
Der grauen Ewigkeit gewißlich davon bringen.

In gratiam Dni RESPONDENTIS
amici & Commensalis
sui dilectissimi

lmg. adponere

solvit, &

debit

Carolus Christianus Thode
LL. Seud.

HOc age, surge, veni, cape fortiter indolis arma
Nam Tua jam virtus, Irag, docta placet.

Hic Feudum, & Bellum & Victoria. Vincere namq;

Nec Tua Dexteritas, nec Tibi fata negant.

Et cessare nequit tardis inuisa capistris

Mens tua. Virtutem sedulitate iuvat.

Tu motu gaudes, requiescere nulla voluptas.

Celestes animos talia sensa probant.

Amoris & honoris ergo f.

Henricus Coselius.

HEu, quam virtutis sublimi in culmine fixa est
Arx! Nulliq; datur mollis ad astra via.

Hoc superavit iter præceps URRUNIA Virtus
Victiq; ingenii dexteritate sui.

Hinc Te digna manent æternæ præmia famæ,

Cinget moxq; comas infula rubra Tuas.

Quod suo Dno Contubernali

in debite gratitudinis signum

merito adprecatur

Henricus Stern Lünebur.

F I N I S.

Wittenberg, Diss., 1634-39

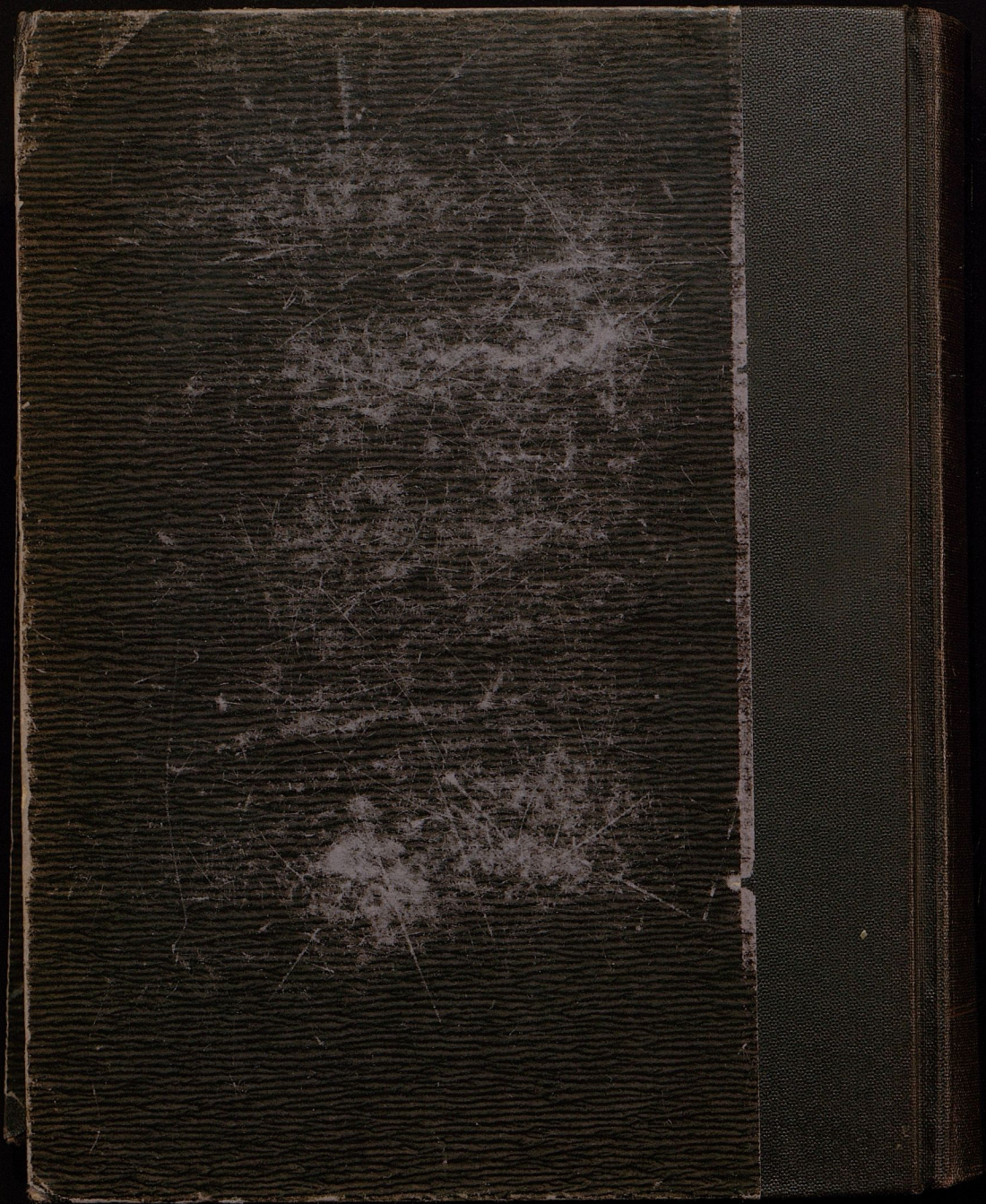
ULB Halle 3
005 151 511

TA → OL

VDA7

DISPUTATIO JURIDICA *1497. 11. a*
De
SUCCESSIONE
TESTAMENTARIA IN FEU-
DIS, REBUS EXPEDITORIIS
ET GERADA. *1634 1*

Quam
AUSPICE CHRISTO

ET
Approbante Magnifico & Amplissimo ad Albina
Academia Jctorum Ordine
Sub Patrocinio

VIRI

Amplissimi, Consultissimi, Excellentissimi Clarissimi
DN. HENNINGI Großen / J. U. D.
Profess. Publici, Curia Electoralis & Facultatis Juridicae,
nec non judicii Provincialis per inferiorem Lusatiam Assessoris,
Illustrissimae; Viduae Elect. Saxon. in Lichtenburg &c. Consi-
liarii gravissimi, Praeceptoris & promotoris sui omni
debita reverentia & observantia cultu
atatem colendi.

Publica censura submittit.
JACOB WURUH HALLENSIS SAKO.
Ad diem 13. Aprilis

In Aroaterio Jctorum horis antemeridianis

VVITTEBERGÆ,
Typis JOBI WILHELMI FINGELII,
ANNO M DC XXXIX.